

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Urszuli P. M.
Niedz. św. Jana Kantego.
Pon. św. Seweryna.
Wt. św. Rafała Arch.
Śr. św. Kryspina.
Czw. św. Ewarysta P.
Piąt. św. Sabiny P.

Wschód słońca: godz. 6 m. 33
Zachód słońca: godz. 4 m. 51
Dług dnia: godz. 10 m. 13
Ubyło dnia: g. 6 m. 32

Reza prenumeraty:

W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczna „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięczna „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,
ul. Przejazd № 2.
Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 21 października 1911 roku.

Kantery: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Fabianiszach u p. Teodora Minke, w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-jej po południu.

„ODEON”

Przejazd Nr. 2,
Telefonu 15-81.

W sobotę, niedzielę i poniedziałek, dnia 21, 22 i 23 października

Nad program **„Pieśń Katorżnika“.**

Wzruszający dramat.

II serja. **WOJNA WŁOSKO-TURECKA.**

3427

Dziś dnia 21 b. m. o godzinie 4-jej po południu

OTWARTY ZOSTAŁ STYLOWO URZĄDZONY

BAR „EMPIRE”

Piotrkowska № 141.

Bufet zaopatrzone będzie obficie w wprowadzone przez nas i uznane przez Szanowną Publiczność i instytucje

zakąski Hawelkowskie

Piwa oryginalne zagraniczne i Stryckie. — Zamówienia na miasto odsyłamy bezzwłocznie. — Telefon № 22-04.

3389

ZARZĄD.

Ruda-Pabjanicka, Pole Wyciągowe.

Jutro w Niedzielę

Ruda-Pabjanicka, Pole Wyciągowe.

WZLOTY

Demonstrowanie aeroplanu „Mongolfiers“ przez H. Chlebowskiego. — Początek o godzinie 3 1/2 po południu — W razie niesprzyjającej pogody bilety ważne na dzień następny.

3421

Teatr Polski A. Zelwerowicza Cegielniana 63. W poniedziałek 23 i we wtorek 24-go października 1911 roku.

„KOBIEȚA I PAJAC” Sensacyjna nowość w 4-ch aktach Pierre'a Louis i Pierre'a Fronde z repertuaru „Teatru Artystycznego“ w Warszawie. Ceny zwyczajne. występ **Laury Dumin.**

W sali Teatru Wielkiego dnia 23-go października r. b. w poniedziałek o godzinie 8 m. 15 odbędzie się

WIELKI KONCERT

z udziałem pana **Zdzisława Birnbauma**, Dyrektora Filharmonii Warszawskiej; znanej śpiewaczki **P. Dromlewicz**, profesora **A. Boguckiego**, artysty opery warszawskiej oraz pana **H. Nirensteina**.

Bilety nabywać można w cukierni W-go Roszkowskiego a w dzień koncertu od g. 10 rano w kasie Teatru Wielkiego. Dla uczącej się młodzieży ceny biletów na galerję numerowaną i nienumerowaną do połowy niższe.

3383

The Bio-Express, Zielona 2. Dzisiaj i jutro Sensacyjny program dramatyczny.

Teatr Popularny

Konstantynowska 16.

Dziś o 8 m. 15 w. „Żywy posąg“ w 5 aktach z prologiem.
Jutro o 3 po p. „Śmierć Iwana Groźnego“.
Jutro o 8 m. 15 w. „Żywy posąg“ w 5 aktach z prologiem.

50% oszczędności opału,
usuwa wilgoć
patent. MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA
Dr. W. P. Kłobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

KAZIMIERZ OSSOWSKI inżynier i obrońca patentowy.
BIURA PATENTOWE.
PETESBURG — Wozniesienskij Prospekt № 20.
BERLIN — Postdamerstr. № 5. 519-26

FOTOGRAFIA „MODERNE” ST. ZABORSKIEGO

PIOTRKOWSKA 97. II PIĘTRO

(NIE W SKLEPIE).

Pierwszy zakład w Łodzi, który wprowadził **fotografie postępowe**.
Największe, wzorowo urządzone atelier. Wykończenie fotografii wykwinne.
Do dnia 1-go stycznia dodaje **premia**: do każdego tuzina fotografii duży

POBRET

PIOTRKOWSKA 97. II PIĘTRO

(NIE W SKLEPIE).

⋮ ⋮ ⋮

(NIE W SKLEPIE).

Przy zakładzie otwarte są **Kursy fotograficzne dla amatorów**.

Zgłoszenia przyjmują się w każdym czasie.

3435

Biuro Techniczno-Ogrodnicze

sporządza plany ogrodów, przerabia stare oraz wielki
wybór drzewek owocowych i parkowych

Poleca Zakład Ogrodniczy Juljanów

Piotrkowska № 83.

5920

L. KOŁACZKOWSKI.

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO

poleca

apteka W. DANIELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93.

420r

Teatr polski A. ZELWEROWICZA (Cegielniana 63)

Dzisiaj o 8 m. 15 w. „**INSTYKNT**“ (4-ty występ Laury Danin)

Jutro o 3 p. p. „**Eros i Psyche**“ 5 wyst. L. Danin

Jutro o 8 m. 15 w. „**Dzień zaduszny**“ 6-ty występ Laury Danin.

Kto prowadzi siedzący tryb życia, ten źle trawil Dr. Granichstaden lekarz miasta Wiednia pisze: „Ani środki roślinne, ani inne wody lecznicze nie dają tak pomyślnych rezultatów jak kilkotygodniowa kuracja naturalną Wodą gorzką **Franciszka Józefa**. W żadnej rodzinie, w żadnym gospodarstwie nie powinno brakować od dawien dawna wypróbowanej „Wody Franciszka Józefa“.

1909

Rewolucya w Chinach.

Rewolucya w Chinach, wbrew zapewnieniom rządu pekińskiego, nietylko nie upada, ale wzrasta i rozszerza się gwałtownie. Cała obrzymbia rzeka Jang-ce-Kiang, od Chankou do Nankingu^o jest już w rękach rewolucjonistów.

Zdobycie przez rewolucjonistów miasta Wuczang jest wprost ciężkim ciosem dla centralnego rządu chińskiego. Nie jest to bowiem drugorzędna jaka miasteczka prowincjonalna, lecz wielkie miasto handlowe, liczące blisko milion mieszkańców. Bardzo jeszcze w tym miejscu szeroka rzeka Jang-ce-Kiang—dostępna dla europejskich łodzi działowych i średniej wielkości okrętów handlowych morskich, oddziela Wuczang od położonego na przeciwległym brzegu miasta Chankou, liczącego również milion mieszkańców. W obu tych miastach siostrzanych znajdują się konsulaty wszystkich niemal większych państw europejskich, niemniej znaczne kolonie europejskie, filie europejskich banków, ogromne składy towarów itd.

Europejczykom, o ile wnosić można z dotychczasowych doniesień, na razie, dopóki przywódcy rewolucjonistów panować będą nad ciemnymi tłumami, nie grozi. Nauce przykrem doświadczeniem w czasie buntu bokserów, nadto pragnąc zapewnić sobie sympatyje państw europejskich, przywódcy obecnej rewolucji sami wzięli w opiekę życie i mienie europejczyków. Wydali odezwę, zabraniającą pod karą śmierci wszelakiego napastowania obcokrajowców i niszczenia ich domów oraz przedsiębiorstw. że

zaś umieją nadać tym swoim zakazom odpowiedni nacisk, dowodzą depesze, według których w Wuczangu powieszono kilkunastu rewolucjonistów, którzy odgrzali się „obcym“. Tamtejsze osady europejskie nie polegają zresztą wyłącznie na tej opiece, lecz same zorganizowały akcję obronną. Kobiety i dzieci umieszczono na statkach, stojących na wodach rzeki, a gotowych każdej chwili do odjazdu, mężczyźni zaś z bronią w ręku strzegą swoich domów. Najlepszą jednakże dla nich ochroną jest pięć łodzi działowych, które znajdują się na rzece i pod komendą kapitana japońskiego każdej chwili gotowe są skierować działa swoje na miasto.

Niemcy wtrącają się nawet do akcji czynnej. Na rzece Jang-ce-Kiang stoją trzy niemieckie okręty wojenne, oraz kilka japońskich, angielskich itd. Załoga niemiecka wysiadła na ląd i na własną rękę rozpoczęła bitwę z ludem chińskim pod pozorem obrony domów niemieckich od podpalenia. Ponieważ odbywało się to w czasie bitwy wojsk rewolucyjnych z rządownymi (niedaleko Chankou, wzdłuż linii kolejowej) zrozumiano powszechnie—i w Chinach i w Anglii i w Ameryce, że Niemcy występują jako niespodziewana pomoc wojskom rządowym. Prasa anglo-amerykańska zawrzała oburzeniem, które „Lokal-Anzeiger“ nazywa «brakiem sumienia» i tłumaczy postępowanie okrętów niemieckich koniecznością.

Oburzenie Anglii i Ameryki na samowolną akcję niemiecką dość jasno maluje cele tych mocarstw, aby przypuścić, że one w końcu również stanęłyby po stronie mandżarów. Nierozstrzygnięty wynik bitwy, oraz wiadomość o zatopieniu przez rewolucjonistów jednej z kanonierek chińskich na Jang-ce-Kiangu jeszcze bardziej czyni nieprawdopodobną zbiorową akcję floty europejskiej. Być może, iż tłum chiński, rozdrażniony przez Niemców, zmusił inne okręty do obrony europejczyków, ale to nie mogło mieć charakteru pomocy wojskom mandżurskim.

W każdym razie Niemcy popełnili jeden z tych błędów politycznych, których następstwa mogą sięgać daleko. W razie coraz bardziej prawdopodobnego zwycięstwa rewolucji kolonia niemiecka w Kiao-Czao może być silnie zagrożona. W razie zgniecenia republiki, Niemcy nie zyskają nic, prócz nienawiści milionów odbiorców pól przemysłu niemieckiego w Chinach, z czem rząd nawet zwycięski będzie musiał się liczyć.

Pozatem tak ostro manifestowana przyjaźń dla dynastji mandżurskiej może spowodować powikłania międzynarodowe, a przedewszystkiem protesty rządu waszyngtońskiego. Tępa brutalność polityki niemieckiej, liczącej tylko na siłę pięści, przedstawia się w tym wypadku w całej swojej aroganckiej krótkowzroczności.

Zajęcie przez rewolucjonistów Nankingu, starożytnej stolicy dynastji chińskiej, wytwarza dla rewolucji poważną podstawę moralną.

Dla rządu chińskiego najgroźniejszym obawem i faktem jest bunt wojsk regularnych, które podobno bez wyjątku przeszły na stronę rewolucjonistów. Były to wojska, złożone widocznie z chińczyków z południowych prowincyj.

Według najnowszych wieści, solidaryzują się

z rewolucją także załogi rządowych statków wojennych. Jak wielką wagę przywiązuje chiński rząd centralny do stłumienia tego powstania, wynika z depezy, według której już wysłano tam dwa całe korpusy armii regularnej, nad którymi objął dowództwo sam minister wojny. Zachodzi atoli wielka wątpliwość, czy te wojska okażą się wiernymi dla rządu? Jeżeli odmówią posłuszeństwa, powstanie to zmiecie obecną dynastję i zupełny w Chinach wywoła przewrót. Lecz i w razie stłumienia powstania, zanim to nastąpi, może ono wyrządzić Chinom ogromne straty materialne. W prowincyi Hupei i Hanau istnieją obrzymbie rządowe przedsiębiorstwa przemysłowe, np. zarządzana przez europejczyków fabryka stali z 3600 robotników. Z tych zakładów zapewne ani jeden nie ocala.

St.

Parlament turecki.

Posiedzenie parlamentu tureckiego przepełniło salę posłań i trybuny.

Wśród ogólnego napięcia wielki wezyr odczytał program polityki wewnętrznej.

Nowy gabinet przyrzeka reformy w administracji wilajetów z rozszerzeniem samorządu miejscowego. Polityka finansowa będzie zreformowana w celu osiągnięcia równowagi budżetowej. Podatek patentowy będzie rozciągnięty i na cudzoziemców. Do traktatów handlowych zostanie wprowadzone cło różniczkowe. Rząd będzie dążył do wzajemnego zbliżenia się wszystkich narodowości w państwie otomańskim. Szkoły narodowe ludowe będą subsydiowane; liczba szkół średnich zostanie powiększona. Wydatki na cele wojskowe będą zastosowane do stanu finansów państwowych. Rząd popierać będzie przemysł górniczy.

Ułożono już program ulepszeń w dziedzinie środków komunikacyjnych. W Jemenie dokonane zostaną specjalne reformy. Szczególna uwaga będzie zwrócona na budowę linii telegraficznych.

Przedewszystkiem zaś rząd będzie dążył do załatwienia sprawy Trypolisu w sposób najpomyślniejszy dla interesów kraju. Poświęcimy się, mówił wezyr, wzmocnieniu stosunków przyjaznych do wszystkich państw zaprzyjaźnionych, zwłaszcza do państw sąsiednich. W razie otrzymania wotum ufności, rząd ręczy za przeprowadzenie programu.

Dla udzielenia wyjaśnień o kwestji trypolitańskiej prosi wielki wezyr o zarządzenie tajnego posiedzenia.

O przebiegu tajnego posiedzenia donoszą, że było ono chwilami bardzo burzliwe. Wielki wezyr udzielał wyjaśnień o stanie rzeczy w Trypolisie. Deputowanym, którzy chcieli dłużej przemawiać, odbierano głos. Najdłużej przemawiał deputowany z Trypolisu, Nadzi. Silnie atakowano gabinet poprzedni, zwłaszcza ministra wojny, na którego rzucano obelgi. Minister wojny chciał przemawiać, jednakże wielki wezyr sam przemówił w jego obronie i w obronie innych członków gabinetu.

Z życia robotniczego.

W roku 1886-ym górnik Lipski, pracując w kopalni węgla „Paryż“ w Dąbrowie Górniczej, uległ w winy administracji wypadkowi nieszczęśliwemu, którego następstwem była amputacja nogi uszkodzonego.

Minęło lat siedemnaście. W ciągu tego czasu p. Lipski pozostawał w dalszym ciągu stróżem w Towarzystwie francu-ko-włoskim kopalni węgla, ożenił się, miał dzieci i wreszcie zmarł w roku 1908. Stwierdzono, że śmierć jego była w związku z wypadkiem poprzednim.

Wobec tego, pozostała po zmarłym wdowa wystąpiła sądownie, żądając, ażeby Towarzystwo wypłaciło jej i dzieciom nieletniom dożywotnio po 200 rb. renty rocznej, lub też, ażeby na pokrycie strat, wynikłych z powodu śmierci ojca, żywiciela rodziny, wypłaciło jednorazowo rubli dwa tysiące.

Sąd okręgowy piotrkowski, a następnie izba sądowa warszawska uznały żądanie pani Lipskiej za słuszne, wychodząc z zasady, że prawo do odszkodowania wynika wtedy, gdy straty powsta-

ia, a nie wówczas, gdy fakt zachodzi, który szkody i straty wywołać może, że więc rodzina robotnicza, która z winy fabryki traci ojca i opiekuna, ma zawsze prawo do odszkodowania, chociażby wypadek nieszczęśliwy nastąpił wtedy, gdy rodzina ta nie istniała jeszcze.

Towarzystwo wyrok ten zaskarżyło do senatu. Senat, uznając, że tylko rodzina może praw swych dochodzić, która istniała już w chwili wypadku nieszczęśliwego, że więc wdowa i dzieci Lipskiego, który się ożenił po wypadku, nie mają prawa do wynagrodzenia, — wyrok izby sądowej, jako nieprawny, skasował.

Wykład dogmatów.

Koasystorz metropolitalny warszawski otrzymał od departamentu do spraw duchownych następujący okólnik:

„Departament spraw duchownych przy ministerium spraw wewnętrznych rozesał do wszystkich rzymsko-katolickich zarządców diecezjalnych pod datą 27-go września r. b. następujący cyrkularz:

Podano mi do wiadomości, że duchowieństwo rzymsko-katolickie urządza dla dzieci w wieku szkolnym wspólne wykłady dogmatów rzymsko-katolickich Kościoła i modlitw w lokalach prywatnych.

Biorąc pod uwagę, że w prawie o zakładach naukowych i szkolnych (Zbiór Pr. t. XI, r. I), wyczerpującem dokładnie wszystkie typy dozwolonego nauczania, zarówno w szkole jak i poza szkołą, nie uczyniono jakichkolwiek wyjątków co do zezwolenia na naukę czy administracyjnej, wyjaśniłem podwładnym mi organom, że wspólne nauczanie dzieci katolików modlitw i dogmatów rzymsko-katolickiego Kościoła, poza zatwierdzeniem przez władzę zakładami szkolnymi, winno być odniesione do kategorii nauczania potajemnego we wszystkich wypadkach, gdy ma ono charakter systematycznego wykładu. Winne tego osoby powinny być pociągane do odpowiedzialności prawnej, z wyjątkiem zresztą wypadków t. zw. katechizacji, prowadzonej przez samych księży i przytem w kościołach, której to kwestyi na razie nie dotykam.

O powyższem mam honor zakomunikować także i ***, najpokorniej prosząc o wydanie podwładnemu sobie duchowieństwu odpowiednich wskazówek, zawiadomieniem mnie o tem.

Uznając jednocześnie za konieczne przystąpić i do rozważenia kwestyi, prowadzonej przez duchowieństwo rzymsko-katolickie katechizacji dzieci w kościołach, mam honor najpokorniej prosić *** o dostarczenie mi bliższych wiadomości o katechizacji w kościołach podwładnej Mu diecezji, a w szczególności: 1) o wieku dzieci ka-

2979-42

techizowanych, 2) w jakim języku prowadzi się nauka, 3) o programie nauki, 4) kiedy, to jest w jakiej porze roku prowadzona jest katechizacja, 5) jak długo trwa, 6) jakie są przepisy kanoniczne, które się domagają tego rodzaju wykładu i urządzenie go normują*.

KOMISYE SZKOLNE.

Na posiedzeniu niemieckiej komisji szkolnej po przewodnictwem prezydenta m. Łodzi rz. r. st. W. Pieńkowskiego stwierdzono, że na utrzymanie szkół elementarnych w 1911 roku oo 1 czerwca — nie uiszczono 49 tys. rubli: wśród zalegających płatników znajdują się ludzie zamozni i mogący płacić, lecz dotychczas nie nie wniesli do kasy magistratu.

Komisya prosiła prezydenta o przedsięwzięcie energicznych kroków celem wyegzekwowania zaległych sum w ciągu miesiąca przy pomocy sekwestratorów.

Zaległości za 4 lata na utrzymanie szkół elementarnych rosyjskich i niemieckich zwiększają się corocznie: w roku 1908 suma rozkładu wynosiła rb. 94,803, wpłynęło rb. 77,431, zaległości rb. 17,573, w roku 1909 — rozkład rb. 98,919, wpłynęło rb. 81,565, zaległości rb. 17,354 w 1910 — rozkład rb. 104,703, wpłynęło rubli 86,250, zaległość rb. 18,453; w 1911 — rozkład rb. 119,234, wpłynęło rubli 69,543, zaległość rb. 49,691.

Znaczna suma rb. 49,691 zaległości składek za rok bieżący tłumaczy się po części zupełną nieobecnością w Łodzi płatników, lub ich niezamoznością, a głównie zmianą mieszkań a tem samem adresów przez sfery robotnicze, co utrudnia czynności sekwestratora, zmusza do utworzenia organizacji, któraby zajęła się odszukaniem płatników zmieniających adresy, naraza funkcjonariuszów komisji na stratę czasu i t. p.

Jeden sekwestrator przy wyczerpanej nawet pracy nie jest w stanie sprostać zadaniu. Dla zapobieżenia na przyszłość zaległościom, wytwarzającym się w kasie niemieckiej komisji szkolnej, niezbędnem jest utworzenie posady drugiego sekwestratora, z pensją 1000 rubli oraz 300 rubli na rozjazdy. Wydatek ten pokryty będzie

z sum, jakie wpływają do kasy komisji szkolnej. Kandydat na sekwestratora obowiązany będzie wnieść tytułem kaucyi 1000 rubli.

Uproszono prezydenta m. Łodzi, aby zwrócił się do gubernatora piotrkowskiego i naczelnika łódzkiej dyrekcji naukowej o zatwierdzenie tej posady, z nadmienieniem, że odpowiednim na to stanowisko kandydatem jest p. Gustaw Ton, urzędnik magistratu m. Rawy, władający dobrze językiem niemieckim.

Rozważano reklamację p. Adolfa Pauma, dotyczącą zmniejszenia składki szkolnej określonej na 15 rubli, oraz uwolnienia od składki żony jego Olgi. Komisya uznała, że składki nałożone zostały prawidłowo i pozostawiła je bez zmian.

Rozpatrywano podanie Wilhelma Geslingowa o zmniejszenie składki i zwrot pobranych w roku 1908, 9 i 10 sum na utrzymanie szkół elementarnych, z powodu przykrego położenia materialnego i niezamozności. Komisya postanowiła zmniejszyć składki o 15 rubli za każdy rok, czyli przyznać do zwrotu 45 rubli.

Rozważano odezwę kuratora łódzkich rosyjskich szkół elementarnych rz. r. st. M. Moskwin, w której zaznacza, że szkoła nr. 1, gdzie uczy się 140 dzieci, jest przepełniona, obliczona ona była tylko na 110 — 120 dzieci. Wielu zgłaszających się o przyjęcie spotyka odmowę. Konieczna potrzeba, zdaniem p. kuratora, otworzyć nowy oddział, któryby można urządzić w przyległym pokoju, zajętem obecnie na bibliotekę i kancelaryę.

Komisya, uznając słyszność żądań p. Moskwin, postanowiła utworzyć nowy oddział przy szkole nr. 1, i prosić naczelnika dyrekcji naukowej o zatwierdzenie nowego etatu młodszego nauczyciela z dniem 10 listopada r. b. Upoważniono jednego z członków komisji do zakupu stensylii szkolnych, ławek i t. p.

(a)

Ze szpitala Anny Maryi dla dzieci.

We wtorek dnia 17 października odbyło się pod przewodnictwem D-ra Al. Grohmana posiedzenie zarządu szpitala.

Po załatwieniu spraw bieżących kurator szpitala Dr. J. Brudziński z Warszawy, który przebył w szpitalu przez dzień cały, zwiędził go dokładnie i wtajemniczył się w pracę lekarską i administracyjną szpitala, zakomunikował zarządowi, iż znalazł wszystko we wzorowym porządku i że praca lekarska stoi na wysokim poziomie. Wobec stałego rozwoju szpitala i ciągłej dążności zarządu jak i lekarzy do postępu i ulepszeń, które już pod nowym kierownictwem zostały wprowadzone, Dr. Brudziński oświadczył, że na przyszłość uważa swe stałe kwartalne wizy-

KRONIKA TYGODNIOWA.

System płacenia podatków w Łodzi.—Komisya szkolna.—Szkoly fabryczne.—Trzeba uwzględniać dobra czyny i dobre chęci.—Sprawa budowy teatru polskiego.

Każde państwo opędza swoje wydatki z podatków. Podatki są najróżnorodniejsze, płacą je rolnicy, płacą robotnicy, rzemieślnicy i płacą mieszczanie. Rząd pobiera podatki od każdego domu i te ciężary wszyscy równomiernie muszą ponosić, a nad pobieraniem ich czuwają specyjalni urzędnicy, którzy zwą się u nas inspektorami podatkowymi.

Od pewnego czasu ci urzędnicy, porównyując inne miasta w Cesarstwie z Łodzią, doszli do przekonania, że z naszego grodu niezmiernie mało wpływa podatków, jakkolwiek liczba domów i mieszkań znacznie tu większa niż gdzieindziej, a cena mieszkań o wiele przewyższa większość miast w Cesarstwie i Królestwie.

Wobec tak znacznego niedoboru podnoszono procent podatkowy, który znów przewyższył procenty pobierane z miast innych.

Obywatele poczęli się skarżyć na wygórowane podatki, postanowiono więc szukać przyczyn dlaczego tak, a nie inaczej się dzieje i odnaleziono je. Oto większa część właścicieli domów w deklaracjach dochodowych wykazywała mniejszy dochód z domu, aniżeli był w rzeczywistości, inni zaś, a była to garstka nieliczna, nie chcąc narażać się

na odpowiedzialność, podawali dochód zgodny z prawdą. W ten sposób jedni płacili nadmiernie wysokie podatki, inni względnie bardzo niewielkie.

Ażeby temu zapobiedz i ażeby obywatele jedni nie płacili więcej niż inni, utworzono komisję z obywateli zaprzysiężonych, której poruczono sprawdzać te fikcyjne deklaracje.

Wykryły się cuda. Niejeden właściciel, pan domu, wychodzącego na trzy ulice, któremu za część tylko budynku sam magistrat, wynajmując dla wojska, płacił 14,000, wykazał w posesyi swojej 20,000 dochodów, kiedy powinien był przy rzetelnem wypełnieniu rubryk wpisać sumę co najmniej trzy razy taką.

Przemysłowiec, który wznosił sobie pałac o 20 pokojach, ocenił w deklaracji wartość swego mieszkania na 800 rubli.

Wysadzona specyjalna komisya wyrównywała te niedokładności i uwolni niezawodnie płacących rzetelnie podatki jeżeli już nie od wszystkich sum, obecnie pobieranych, to przynajmniej od nowych podwyżek.

Doprawdy, dawno należało już większą część czynności oddać w obywatelskie ręce, a sprawy miejskie lepiejby niezawodnie zostały poprowadzone, chociaż, co słuszne, zaznaczyć muszę, iż nie zawsze i te komisye obywatelskie wnikały w jądro sprawy.

Naprzykład w ostatnich czasach zdziwiły nas mocno uchwały komisji szkolnej, w kwestyi pobierania składek szkolnych.

Jak wiadomo każdemu łódzianinowi, kilka

większych akcyjnych towarzystw założyło dla dzieci swoich robotników własne szkoły. Czyn to chwalebny i uczciwy. Towarzystwo akcyjne p. Scheiblera albo „Widzew”, wreszcie I. K. Poznanińskiego i t. d. posiadają własne i to nie byle jakie szkoły i ochrony. Scheibler utrzymuje obecnie 20 nauczycieli, którzy uczą co najmniej 1,000 dzieci.

Komisya szkolna o tem wie dobrze, a jednak nakłada na te firmy znaczne składki. Naprzykład na Towarzystwo akcyjne K. Scheiblera naznaczono wpłacanie do magistratu na rzecz szkół elementarnych miejskich i niemieckich 12,000 rb.

Ci, co bliżej znają obroty Scheiblerowskie, rozumieją dobrze, że jest to dla Towarzystwa mała sumka, którą bez ciężkiego uszczerbku wypłacić może.

Ale to nie racya

Towarzystwo, jeżeli zechce, może zapłacić; ale komisya, z obywateli złożona, powinna zwrócić uwagę na to, że utrzymanie szkół szajblerowskich, żeby najlżej liczyć, wynosi i tak już około 30,000 rubli.

Kto tyle bez przymusu zrobił dla szkolnictwa w Łodzi, ten nie może być na równi pociągany do opłaty składek z tym, który w swojej fabryce nie posiada ani jednej szkoły, ani nawet ochronki.

Komisya szkolna naprawdę składkę takim firmom, które mają liczne szkoły, powinna zostawić ich własnemu uznaniu.

To byłoby po obywatelsku.

jaeje za zbytne; będzie on nadal pamiętał o szpitalu i od czasu do czasu, nie skrepowany terminem, zwiadał szpital i o każdej swej wizytacji zdawał sprawę zarządowi.

Następnie lekarz naczelny szpitala Dr. Władysław Schoenaich przeczytał sprawozdanie z działalności szpitala za III kwartał 1911 r.

Dnia 1 lipca było w szpitalu 99 dzieci, w ciągu kwartału przyjęto 387, więc razem leczono 486 dzieci. Ubyło w ciągu kwartału 384, pozostało na dzień 1 października—102 dzieci. Dni szpitalnych było 9179. Według oddziałów przyjęto na oddział chirurgiczny 136 dzieci, na wewnętrzną 115 dzieci, na obserwacyjną 3 dzieci, na tyfusowy 22 dzieci, na szkarlatynowy 74 dzieci i na dyfterytyczny 37 dzieci.

Podług wyznania przyjęto katolików 242, ewangelików 43, prawosławnych 5, starozakonnych 97.

Pogłęb wieku było od 0—1 roku 14 dzieci, od 1—2 lat 61 dzieci, od 2—5 lat 112 dzieci, od 5—7 lat 58 dzieci, od 7—12 lat 105 dzieci i od 12—14 lat 37 dzieci.

W ambulatorium szpitalnym udzielono 4843 porady, z czego katolikom 3182 porad, ewangelikom 482 porady, prawosławnym 18 porad, starozakonnym 1161 porad.

W ambulatorium chorób wewnętrznych udzielono 3452 porady, chorób chirurgicznych 854 porady, ocznych 354 porady, chorób uszu, nosa i gardła 124 porady i chorób skóry 59 porad. Zaszczepiono ospę 111 dzieciom; w instytucie gimnastyczno-ortopedycznym było 461 wizyt.

(X)

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Radomły. Jutro Przebysław. W poniedziałek Władysław.

TEATR POLSKI A. Zelwerowicza (Cegielińska 63). Dziś „Instynkt” (IV występ Laury Duninówny). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Eros i Psycho” (V występ Laury Duninówny). Początek o godz. 3 po poł. — „Dzień zadusny” (VI występ Laury Duninówny). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— W poniedziałek „Kobieta i pałac”, sensacyjna sztuka P. Louisa i P. Froude. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Żywy posąg” Teobalda Gigani w 5 aktach (po raz pierwszy). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Śmierć Iwana Groźnego”. Początek o godzinie 3 po poł. — „Żywy posąg”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

ZEBRANIA. Jutro zebra członków Tow. czeladniczo-stolarskich. (Widzewska 84) o godz. 2 po poł. — Walne zebra. czl. Tow. muzycznego im. Chopina, (lok. wł. Zielona 15) o godz. 3 po poł.

STOW. CYKLISTÓW-TURYSTÓW. Dziś wieczór taneczny. (Olginska 14). Początek o godz. 9 wieczorem.

TOW. WIEDZA. Jutro koncert popularny w sali „Domu ludowego”. Początek o godz. 3 po poł.

ZE STRAŻY. Jutro o godz. 7 rano ćwiczenia i

Pragnę jednak i tym razem obronić komisję szkolną, która jest w nieustannych kłopotach, bo też Łódź znajduje się w dziwnych warunkach społecznych. Większa część domów w Łodzi i do tego najlepszy dochód dających, należy do żydów, a żydzi są zwolnieni na podstawie przestarzałego prawa od płacenia składki szkolnej; a robotnik jest licho uposażony, a zamożniejszą ludność zabrala dla siebie komisja szkół niemieckich.

Nie wiem, kiedy ten samorząd dla Królestwa Polskiego nadejdzie i czy dostateczne da prawa obywatelom do organizacji miejskiej, zaznaczam jednak, że kwestya placenia w Łodzi na szkoły elementarne musi być jaknajrychlej rozstrzygnięta w tym duchu, aby bez względu na to: żyd, czy nie żyd, wszyscy kamienicznicy, musieli ponosić koszty utrzymania na szkół elementarnych. Dochody bowiem kamieniczników pochodzą od 250,000 katolików, 60,000 ewangelików i 100,000 żydów, czyli łącznie część za lokale oplacają chrześcijanie.

Sądzę więc, że komisja szkolna postara się uchwały co do składki szkolnej, pobieranej od firm, utrzymujących swoimi środkami szkoły, odmienić, akcentując tem samem, że pracę około szkolnictwa elementarnego podjęta ceni i cenić nadal będzie.

Nie piszę tego w obronie bogatych bardzo Towarzystw akcyjnych, ale wprost z punktu etycznego, który obowiązuje każdą komisję obywatelską, każdego uczciwie rozważającego człowieka.

Wielką krzywdę dla naszych szkół elemen-

oddziału Łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Zielona 8), otwarte codziennie od g. 4 pp. do 10 w.; w niedziele i święta od g. 12 w poł. do 10 w.

KRONIKA.

(x) **Wystawa ruchoma.** Dzisiaj mija pierwszy tydzień pobytu wystawy ruchomej w Łodzi. Stale wzmagający się ruch, zwłaszcza w godzinach wieczornych, dowodzi zainteresowania się nią. Za przykładem Tow. akc. Scheibler, które zakupiło 7,000 biletów dla swoich robotników, poszły i inne fabryki, jak Grohmana, Geyera, Heinza, Silbersteina i t. d., które wzięły bilety dla wszystkich swoich robotników. Towarzystwo akc. Poznańskiego wzięło dotąd 2 tys. biletów dla jednej partii, poczem weźmie dla reszty.

Odwolujemy się do tych zakładów, które dotąd biletów nie wzięły, aby skorzystały ze sposobności dania swym pracownikom takiej pouczającej i pożytecznej rozrywki i nie czekając na przysłanie im biletów przez komitet obywatelski, zechciały same się zgłosić po nie do zarządu wystawy Mikołajewska nr. 40.

Od przyszłego tygodnia zaczniemy drukować spis firm biorących udział w wystawie z odpowiednimi uwagami przy tych działach, które wskutek konkurencji zagranicznej, wymagają specjalnej pieczy społeczeństwa, aby dać im możność rozwoju.

(x) „Prasie polskiej”. Ostatni numer „Świata”, z okazji 250 rocznicy założenia pierwszego pisma periodycznego polskiego p. t. „Merkuryusz ordynaryjny”, poświęcony został prasie polskiej.

Zawiera on przeszło setkę portretów wybitniejszych dziennikarzy oraz redaktorów pism. Tekst wypełniały artykuły traktujące rozwój prasy w Polsce.

(x) **Ze stowarzyszenia naukowców chrześcijan** (Konstantynowska № 5). W poniedziałek dnia 23 b. m. w lokalu Stowarzyszenia odbędzie się zebranie sekcji naukowej języka polskiego. Początek o godzinie 8 punktualnie.

(x) **T-wo Krzewienia oświaty** przypomina, że jutro o godzinie 4 po południu w sali wykładowej przy ulicy Mikołajewskiej № 11 p. Mieczysław Dominikiewicz wygłosi dalszy ciąg odczytu p. t. „Rozwój kultury”. Odczyt będzie ilustrowany obrazami nikiągymi.

(x) **Czytanki.** Towarzystwo „Wiedza” urządzi w nadchodzącą niedzielę dnia 22 r. b. następujące czytanki dla dzieci o godzinie 3 po południu:

1) W sali Geyera (Piotrkowska 289) „Oliwer” (Przypadki chłopca); 2) W sali Poznańskiego

tarnych, fabrycznych wyrządziło rozporządzenie naczelnika dyrekcji naukowej piotrkowskiej.

Do niektórych szkół fabrycznych zapisało się tyle dzieci, że ich w szczupłych lokalach pomieścić nie było można. Wtedy dyrektorzy fabryk i ich właściciele, porozumiewając się z nauczycielami, urządziłi podwójne lekcyje i tak: jedni chłopcy uczyli się od godz. 8 rano do 1 po południu drudzy od 8 po poł. do 8 wieczorem.

W ten sposób każda szkoła mogła wychowywać podwójną ilość dzieci.

Obecnie dyrekcya naukowa wydała rozporządzenie, aby podobne nauczania znieść.

Patrząc na te rozporządzenia dyrekcji naukowej z punktu higienicznego, trudno odmówić im słuszności.

Lokal szkolny powinien być przewietrzony i oczyszczony należycie, co trudno daje się skutecznie przy dwóch zmianach, przytem dyrekcya uważa, że nauczyciele wyczerpują się przy takiej pracy za bardzo. Ale z punktu oświaty ogólnej, to młodzieży, niemającej gdzie uczyć się, wyrządzono ciężką krzywdę.

Jużbym chciał zakończyć tę kronikę, gdyby znów nie stanęła mi przed oczyma jeszcze jedna bardzo ważna sprawa.—sprawa budowy polskiego teatru.

Co komitet budowy zrobił dotychczas? co zamierza robić nadal?

Głuchol

Jeden urządzony zeszłego roku bal, który dał nawet 2,000 rubli, nie rozwiązuje kwestyi,

(Ogrodowa № 16) „O Zosi wędrowniczce”.

Wejście na czytanke 2 kop.

(—) **Komitet drożyniany.** Zarząd chrześcijańskiego T-wa dobroczynności postanowił zawiązać komitet do walki z drożyną. Gubernator piotrkowski przesłał na ręce prezydenta m. Łodzi przychylną decyzję w tej sprawie. Wniosek prezydenta o zniesienie taryfy na przewóz węgla i kartofli kolejami do Łodzi przedstawił gubernator piotrkowski warszawskiemu generał-gubernatorowi.

(h) **Kartofle** w okolicach Łodzi prawie, że już są wykopane. Urodzaj okazuje się mniej, niż średni. Kartofle są drobne, w niektórych miejscach zauważono, że nasienie zawiązało się bardzo słabo, a skórka na kartoflach tak słaba, jakby na młodych.

Cena kartofli prawdopodobnie unormuje się około 2 rb. 40 kop. za korzec na rynku Łódzkim.

(a) **Przebudowa linii telefonicznej.** Inżynier Kazimierz Zajdler przy udziale pomocnika swego Eugeniusza Stolingera przystąpił do opracowania planu przebudowy Łódzkiej miejskiej sieci telefonicznej na podziemne.

W myśl projektu roboty około zaprowadzenia przewodników podziemnych w całej Łodzi trwać będą około trzech lat; rozpoczęte będą na wiosnę, przytem założenie przewodników zacznie się od Górnego do Nowego Rynku; nadzór nad robotami będzie powierzony sześciu inżynierom, delegowanym przez okrąg warszawski pocztowo-telegraficzny. Na ten cel okrąg narazie asygnował rb. 30,000.

Oczywiście przebudowa kosztować będzie znacznie więcej, okrąg posiada na to fundusz. Przewodniki telefoniczne będą ułożone w kanały betonowe pod ziemią.

(x) **Ze Stow. robotn. chrześcijańskich.** Dziś, dnia 21 października, w Stowarzyszeniu robotników chrześcijańskich odbędzie się zabawa taneczna na rzecz Domu ludowego tegoż Stowarzyszenia przy ulicy Przejazd № 34. Zabawa rozpocznie się o godzinie 8 wieczorem wystawieniem przez Koło robotników amatorów jednoaktówki Anczyca p. t. „Błądek opętany”.

(x) **Z „Harmonii”.** Doroczne zebranie ogólne członków T-wa muzyczno-dramatycznego „Harmonia” wyznaczono na dzień 5 listopada r. b., na godzinę 3 po południu, w lokalu własnym T-wa przy ulicy Przejazd № 34. Głos decydujący i głos doradczy na tem zebraniu, zgodnie z wymaganiami ustawy, mieć będą tylko ci z członków rzeczywistych i zwyczajnych, którzy nie zalegają w opłacie składek członkowskich.

Na środę, dnia 25 b. m., na przedstawienie, zakupione przez T-wo „Harmonia” w Teatrze popularnym wybrano „Śmierć Iwana Groźnego”, wspaniałą tragedję A. K. Tołstoja.

(—) **Pienne obawy.** „Birżewija wiadomości” (№ 12564) piszą, że w kołach urzędowych Pa-

zwłaszcza, że już tylko 4 i pół roku zostaje do wykończenia i wzniesienia nowego teatru, obecny bowiem właściciel dał teatr tylko na lat siedem towarzystwu teatralnemu.

W tym czasie miało ono wybulować dla siebie gmach nowy na zasadzie drobnych udziałów. Rozpoczęto nawet w tym kierunku energiczną pracę... ale jak wszystko u nas, tak i zapal do tej sprawy rychlej ostygł, niż to przewidzieć było można.

O zbieraniu udziałów ani słychać, a sprawa placu i planów na teatr zasnęła... Drżenie ona niby to zaklęte wojsko w Tatrach, niby ci rycerze Bolesława pod prastarym Wawelem.

Niedługo sprawa budowy teatru Polskiego w Łodzi również do legend może zostanie zaliczona.—Chyba jakiś nowy zwrot w niej się znajdzie, chyba nowi ludzie wezmą ją w swoje ręce, chyba polski robotnik powie:

— Patrzcie, z moich składek powstał olbrzymi kościół Św. Stanisława, ja dźwignę sam w Łodzi dla siebie—przybytek sztuki.

I utworzy się komitet robotniczy, wezwie do składek i dzieło za parę lat skuteczni.

Wtedy na głównej, frontowej, fasadzie wyrzybnym napis:

Pierwszy teatr robotniczy w Polsce, z pracy i oszczędności samych robotników wzniesiony!..

Zdaje się, że wstydem przyznać muszę, że innego teatru nie doczekamy się z pewnością.

X. X.

tersburga, przez cały zeszły tydzień krążyły aporczywe wieści, że w dniu 14 b. m., z pobudek ekonomicznych i politycznych, wybuchnie w Królestwie Polskiem bezrobocie fabryczne i kolejowe.

Wiadomość swoją dziennik giełdowy tak kończy:

„Po zasięgnięciu dokładnych wiadomości, cały balas okazał się zupełnie nieuzasadnionym. W dniu 14 października panował spokój, który, jak tuszają, nadal zakłócony nie będzie. Wybitni przedstawiciele środka Rady państwa i Dumy przypisują tym płonny zapowiedziom intensywne złośliwe”.

(x) P. Pollemajster m. Łodzi prosi nas o podanie do wiadomości publicznej następującego rozporządzenia, dotyczącego wykazania możliwie dokładnej liczby mieszkańców Łodzi.

1. Każdy właściciel domu, rządcą, lub jego zastępca jest obowiązany przedstawić rewirowemu w dniu 27 października (9 listopada) dane cyfrowe o wszystkich, którzy przebyli noc z dnia 26 na 27 października (z 8 na 9 listopada), w każdym poszczególnie mieszkaniu zawiadywanego domu, ze wskazaniem wyznania i podziałem na dorosłych (powyżej 14 lat życia) i dzieci. Do liczby ogólnej mieszkańców każdego domu należy wnieść wszystkich, którzy nocowali, nie pomijając czasowych lokatorów, którzy przebyli 6 godzin, także usługi i gości.

2. Każdy właściciel albo rządcą powinien najpóźniej dnia 20-go października (2 listopada) przygotować wiadomości o liczbie wszystkich mieszkańców podług schematów, które otrzymają od rewirów; wiadomości te rewirowi sprawdzają do 25 października (7 listopada) i zwrócą zarządzającym domami. W dniu 27 października (9 listopada), poczynając od godz. 4 rano, zarządzający domami powinni sprawdzić te wiadomości przez stróżów i dopytując się samychże mieszkańców, uzupełnić wynotowaniem przybyłych i ubitych w ciągu tych dni, a następnie, nie później niż 29 października do godz. 10 rano oddać spisy w cyrkule właściwemu rewirowemu.

Niespełniający tego rozporządzenia właściciele albo rządcy domów, jako naruszający postanowienie obowiązujące, wydane przez generał-gubernatora warszawskiego w dniu 9 września r. b., będą przedstawieni do kary pieniężnej nie mniejszej niż 100 rb., albo aresztu co najmniej na miesiąc, w porządku administracyjnym.

(—) Kary prasowe. Według gaz. „Riecz”, w ciągu września r. b. skazano na kary 31 redakcyj pism periodycznych w państwie rosyjskiem na ogólną sumę rb. 9,075. W ciągu 9 miesięcy r. b. wymierzono 222 kary na sumę rb. 61,750.

(—) Sprawy kolejowe. Jak donosiliśmy, dla kolei rządowych ministerjum komunikacji zamówiło szyny nowego typu, mogące wytrzymać wielki ruch szybkich pociągów. Obecne szyny będą stopniowo zdejmowane i przeznaczono je dla kolejek podjazdowych.

(a) Bank dyskontowy. Projektowane otwarcie banku dyskontowego w Łodzi, którego ustawę przesłano do zatwierdzenia ministerjum skarbu, ulegnie wlocce. Założyciele banku wnieśli podanie do ministerjum o zmianę niektórych paragrafów ustawy.

(a) Z akocyzy. Na miejsce zmarłego Bordosa, jako kandydat na naczelnika zarządu akocyzy kalisko-piotrkowskiego okręgu przedstawiony został do zatwierdzenia rz. r. st. Mikołaj Chomczyk, dotychczasowy naczelnik akocyzy archangielskiego okręgu.

(a) Echa ucieczki. Według zasięgniętych u źródła informacji ucieczka aresztowanych 14-letniego Stefana i 18-letniej Matyldy Dębskich z aresztu policyjnego przy 6-ym cyrkule policyjnym nastąpiła o godzinie 3 w nocy, gdy wyprowadzono ich do ustępu. Klucznik aresztu, nie przewidując obmyślonego z góry planu obojga Dębskich, trzymał się zdala wśród ciemności.

Dębscy, umówiwszy się, kolejno opuścili najspokojniej ustęp, przeszli dziedziniec i bramę, w której spał strażnik policyjny.

Dostawszy się na ulicę — zniknęli w zaułkach.

Po kilku minutach dopiero klucznik zauważył nieobecność Stefana i Matyldy Dębskich i zaalarmował dyżurujących w kancelaryi cyrkulowej.

Zarządzone na razie poszukiwania zbiegłych nie odniosły żadnego skutku.

(a) Brak spirytusu. Od kilkunastu już tygodni w łódzkich sklepach monopolowych niema zupełnie w sprzedaży spirytusu denaturowanego, również brak w rządowych składach akocyzy kalisko-piotrkowskiego okręgu.

Brak w sprzedaży spirytusu denaturowanego i wogóle niedostateczny zapas spirytusu tłumaczy się nieurodzajem kartofli w wymienionym okręgu, jak również tą okolicznością, że gorzelnie nadzwyczaj szybko rozsprzedawały spirytus, nie zabezpieczając się na t. zw. „czarną godzinę”.

Okrąg obecnie prowadzi układy z gorzelniami w Rosyi o wyeksportowaniu spirytusu po cenie normalnej.

W Warszawie Towarzystwo oczyszczania i sprzedaży spirytusu sprzedało okręgowi kaliskopiotrkowskiemu 100,000 wiader spirytusu, jednak ta ilość nie zaspokaja potrzeb okręgu.

(a) Zapomoga. Gubernator piotrkowski polecił wydać 100 rb. zapomogi wdowie po zabitym strażniku policyjnym podczas krwawego starcia z bandytami przy ulicy Radwańskiej № 41.

(a) Zatwierdzone plany. Wydział techniczny rządu gubernialnego piotrkowskiego zatwierdził plany na budowę: Stanisława Karwowskiego na mechaniczny oddział szarpaczy bawelny i przedziałnię przy ul. Magistrackiej № 385; Mordki Bendeta na składy towarów przy ul. Ekaterynburskiej № 3.

(a) Odmowa. Firma Józef Richter zwróciła się do rządu gubernialnego piotrkowskiego o zatwierdzenie ustawy kasy oszczędnościowej dla urzędników firmy. Prośbie odmówiono na tej zasadzie, że podanie o zatwierdzenie nie pochodzi wprost od urzędników, tylko od samej firmy.

(x) Osobiste. Poseł łódzki, p. Józef Ruminiewicz, o którego ciężkiej chorobie świeżo donosiły niektóre czasopisma (warszawskie i tutejsze), bawi w Łodzi, cieszy się dobrem zdrowiem i niezadługo wyjeżdża do Petersburga dla udziału w obradach Dumy państwowej.

(a) Napad i porażenie. Wczoraj o godzinie 7 wieczorem w Zgierzu, na jadącego około fabryki Swatka, mieszkańca wsi Skolniki Stare, gminy Łagiewniki, Antoniego Przechodzenia lat 17, napadło kilku ludzi i dotkliwie go poranili.

Dotąd wykryto i pociągnięto do śledztwa jednego winowajcę napadu.

(a) Zawieszenie wypłat. Miejscowe sfery przemysłowe otrzymały wiadomości, potwierdzone przez organ „Komersant” o zawieszenie wypłat firm następujących: Hurtowy skład manufakturowy, J. Jabłońskiego w Warszawie. Przedsiębiorstwo jeszcze nie zamknięte. Przyczyna zawieszenia wypłat — złe interesy i nieregulowanie zobowiązań przez kupców. Pasywa znaczne, lecz dotychczas nie ustalona ich wysokość. „Aron Sutin” w Kostromie, handlujący towarami manufakturowymi i gotowem ubraniem pod firmą „Kredyt Hoński”. Faktycznym właścicielem przedsiębiorstwa jest Enech Sutin, ojciec. Pasywa firmy dochodzą do 75,000 rb. „Izaak Sluckier” w miasteczku Kachowka, gubernia chersońska, handlujący przeszło 30 lat towarami manufakturowymi, zawiesił wypłaty. Pasywa 50,000 rb. Całkowity towar sprzedał po 65 kop. za rubla. Długi bankowe płaci całkowitym rublem. „Mendel Dinzbarg”, handlujący towarami manufakturowymi w miasteczku Nowa Woroncówka, gub. chersońskiej; pasywa przewyższają 35,000; reguluje w stosunku 50%, z prolongatą na rok. Długi bankowe wynoszą 14,000 rb. „L. Dubelt” firma manufakturowa w Elzawetgradzie; pasywa 21,000 rb. Dom handlowy „A. Krupnik i S-ka” w Kijowie; pasywa rb. 70,000; Krupnik posiada na Podolu znaczne składy chustek wełnianych. „S. Stejmacki” — firma manufakturowa w Juzówce; pasywa około 80,000 rb. „A. J. Drobiński” w Aleksandrowsku, firma manufakturowa; pasywa 75,000 rb. Ucierpiały firmy łódzkie, warszawskie i moskiewskie.

(b) Z targu. Wczoraj na targi w Łodzi dowieziono sporo artykułów spożywczych, szczególnie drobin. Płacono za kurczę 50 kop., kaczkę — 95 kop., gęś — 1 rb. 80 kop., perliczkę — 1 rb.

Duży dowóz był prosiąt, które sprzedawano po 1 rb. — 1 rb. 40 kop. Tak niskiej ceny prosiąt dawno Łódź nie pamięta.

Kartofle sprzedawano po 60 — 75 kop. Nabiał bez zmiany.

(d) Z sądu okręgowego. Wczoraj drugi wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego na kadencji w Łodzi rozważał następujące sprawy:

20-letniego Stefana Polcego i 22 letniego Józefa Słyścia, oskarżonych o to, że w dniu 21-go września 1910 r. o godz. 3 w nocy na rogu ulic Staro-Zarzawskiej i Przedziałnianej zakłótili spokój publiczny. Gdy przybyli na miejsce stólkowi Kucharczyk, Radzion i Kowal, Polce i Słyście zelyli ich słownie i czynnie.

Sąd po przesłuchaniu świadków skazał Polcego na 1 miesiąc aresztu, a Słyścia na 2 miesiące więzienia.

Mendla Zalcberga, właściciela fabryki wody sodowej przy ulicy Północnej № 24, za używanie motoru elektrycznego bez należytego pozwolenia skazano na 10 rb. kary lub dwa dni aresztu i na zatrzymanie motoru do czasu otrzymania pozwolenia.

19-letniego Bronisława Piotrowskiego za to, że w dniu 22 maja 1911 r. na ulicy Benedykta napadł na Józefa Kuźmińskiego i uderzwszy go parasolem pomiędzy oczy, usiłował zrabować pieniądze, lecz był przytrzymany i oddany w ręce policyi, sąd skazał na 1 rok więzienia.

(f) O śmieciak. Kilka tygodni temu wspominaliśmy o tem, że przedsiębiorca miejski do wywożenia śmieci urządził sobie na ul. Wodnej śmieciak; zwożone z całego miasta odpadki utworzyły tam góry. Od owego czasu ilość śmieci zwiększyła się jeszcze i ciągle przybywa.

Prawdopodobnie taki stan rzeczy potrwa aż do rozpoczęcia wiosny r. p. robót niwelacyjnych.

(a) Z rusztowania. Dziś, o godz. 10 rano, na ul. Wysockiej nr. 35, spadł z rusztowania malarz, 30-letni Bertold Szubert i uległ uszkodzenia kręgosłupa. Po udzieleniu pomocy przez lekarza Pogotawia, chorego na własne żądanie odwieziono do domu na Koziny, ulica Główna nr. 9.

(d) Kradzieże. Z warsztatu Dawida Rupermana przy ul. Franciszkowskiej nr. 20, nieznani złoczyńcy, rozbiwszy szybę w oknie, skradli różne narzędzia, wartości 14 rb.

— Z mieszkania Wincentego Mielwicza, przy ulicy Przejazd nr. 49, nieznani złoczyńcy, otworzywszy drzwi podrobionym kluczem, skradli różne rzeczy, wartości 80 rubli. Aresztowaniem złoczyńców zajęła się policja.

— Z mieszkania Gustawa Wagnera, przy ul. Wodnej nr. 18, nieznani złoczyńcy skradli różne rzeczy, wartości 80 rb.

(f) Awantura. Wczoraj wieczorem, około godz. pół do 12, na ulicy Nowomiejskiej, w pobliżu Starego Rytku, groce sutenerów wszczęło kłótnię. Od słów przeszło do noży, ale obeszło się bez wypadku dzięki pośrednictwu trzech przechodzących tamtędy robotników. Na ul. Nowomiejskiej zajścia podobne są dość częste.

(h) Zapalenie się sadzy. Wczoraj w południe, nad domem nr. 15 przy Paszku Szulca, zauważono kłęby dymu, więc zawezwano straż ogniotną, która, przybywszy na miejsce, stwierdziła, że palły się sadze.

(a) Pies wściekły. Wczoraj przy ul. Brzezińskiej nr. 7, na Bałutach, pokasał aż 7 osób: Kazimierza Motylewskiego, Jana Sakulskiego, Ignacego Kucińskiego, Waleryana Sadowskiego, Maryannę Staręgo, Annę Kowalczyk i Kazimierę Szafranską. Po stwierdzeniu przez weterynarza powiatowego, dr. Dreckiego, wodowstrętu u psa, odesłano pokasanych na kurację do lecznicy dr. Palmirskiego w Warszawie.

(p) Pogotowie ratunkowe w ciągu dnia wczorajszego między innymi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabianiu uległy 3 osoby.
— Na ul. Widzewskiej nr. 34 Jęzek Taper, woźnica, lat 20, kopnięty przez konia, odniósł okaleczenie prawego boku i prawej ręki.

(a) Rewizja urzędów gminnych. Pomoconik naczelnika powiatu łódzkiego, p. Raczyński, rewiduje obecnie urzędy gminne. Wczoraj p. R. dokonał rewizji urzędów gminnych w Lućmierzu i w Łagiewnikach.

(a) Wzloty aeroplanu. W dniu jutrzejszym o godzinie pół do 4 po południu, na placu wyścigowym w Rudzie Pabianickiej p. B. Chlebowski demonstrować będzie aparat systemu „Mongolier” i wykona wzlot na nim.

(x) Tkacka spółka udziałowa w Pabianicach zawiązała się z inicjatywy ks. Edwarda Goca.

Po dłuższym bo przeszło rocznem organizowaniu, we wrześniu b. r. zawarty został akt rejentalny. W ciągu ubiegłego czasu, to jest w czasie organizowania się, już spółka wyrabiała towar, który wysyłała po większej części do Warszawy.

Akt w ogólnych zarysach przedstawia się jak następuje:

„Spólnicy mogą być członkami firmowymi i komandytowymi.

Pierwsi członkowie zapisali się na członków firmowych.

Kapitał udziałowy, na początek określony na pięć tysięcy rubli.

Cel spółki: sprowadzanie przędzy, wyrabianie z niej tkanin i sprzedaż.

Towary wyrabiać będą członkowie i są odpowiedzialni za akuradne wykonanie, ażeby każdy kupujący miał pewność, że otrzymuje towar dobry.

Głównymi wytworami spółki są towary welniane i szewiotowe na suknie i kostyminy damskie.

(a) W sprawie przyłączenia Konstantynowa do Towarzystwa Kredytowego m. Piotrkowa. W celu uzyskania pożyczek na budowę dochodowe murowane, grono obywateli osady Konstantynów zwróciło się z podaniem do wzmiankowanego Towarzystwa.

Obeenie prezes komitetu nadzorczego Towarzystwa Kredytowego m. Piotrkowa, nadesłał na ręce wójta gminy Rszew w osadzie Konstantynowie, powiatu łódzkiego, zawiadomienie, że dla wyjednania pozwolenia p. ministra finansów na przyłączenie osady Konstantynowa do wzmiankowanego Towarzystwa, obywatele-petenci obowiązani ją przedstawić następujące dowody:

1) zaświadczony przez inżyniera powiatowego lub geometrę przysięgłego plan lub kopię planu osady Konstantynowa, z oznaczeniem na nim gruntów osady, przestrzeżeń, zabudowanych dzielnic, ulic lub dróg w tej części osady i jeżeli w granicach gruntów należących do osad znajdują się i włościąnskie, to powinny być oznaczone na planie specjalną farbą i powinny być wskazane ich przestrzeżenia, a jeżeli ich niema, powinno być zaświadczenie na planie;

2) całkowity wykaz wszystkich ubezpieczonych budynków, ze wskazaniem właściciela ich, rozdziału na murowane i drewniane, oraz do jakiej wysokości asekurowane są jedne i drugie;

3) zaświadczenia przez urząd gminny, liczba w osadzie według ostatnich danych statystycznych ludności, w jakiej odległości znajduje się osada od Łodzi i jakie między nimi są drogi komunikacyjne (prosta gruntowa, szosa lub kolej żelazna, tramwaj konny, kolej elektryczna zwyczajna lub dojazdowa) jak również czy istnieją w osadzie instytucje rządowe i czy mieszkają tam stale urzędnicy państwowi;

4) zaświadczenie czy Konstantynów ma charakter osady miejskiej, mianowicie: czy są tam mniej lub więcej prawidła obowiązujące w miastach i jak urządzone ulice, czy oświetlone są i jak, ile jest w osadzie domów dochodowych, przeznaczonych na wynajmowanie w nich lokali, czy w osadzie znajduje się kantor pocztowy i telegraficzny, co stanowi główne zajęcie mieszkańców, czy znajdują się sklepy, składki, majstrowie, rzemieślnicy jak również, czy są prócz ogniowego inne jeszcze Stowarzyszenia.

Wzmiankowane dowody przedstawić należy do 28 listopada r. b., ażeby starania mogły być podjęte w roku bieżącym i projekt wniesiony na najbliższe zebranie pełnomocników Towarzystwa Kredytowego m. Piotrkowa.

SZTUKA.

(x) Teatr polski (A. Zelwerowicza Cegielniana 63). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś o 8 m. 15 teatr nasz daje po raz drugi wyborną komedię Kistemackera p. t. „Instynkt” z p. Laurą Duninówną.

W niedzielę o 3 po poł. po cenach popularnych „Eros i Psycho” — Żuławskiego z p. Duninówną w tytułowej roli, wieczorem zaś o 8 m. 15 „Dzień zaduszny” — Heyermansa również z p. Duninówną w roli Ritty.

W poniedziałek ujrzymy najgłośniejszą obecnie sztukę Pierre'a Louis i Pierre' Frondaie p. t. „Kobieta i pajac”, z p. Laurą Duninówną.

W przyszłą sobotę 28 b. m. i w niedzielę 29 wystąpią gościnnie na naszej scenie najwięksi artyści obecnej doby pp. Kazimierz Kamiński i Mieczysław Frenkel w „Grubych rybaczach” i w „Rozbitkach”.

Bilety już są do nabycia w kasie teatru. Ceny podwyższone.

(x) Teatr popularny (A. Mielewskiego Konstantynowska 16). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś w sobotę ukazuje się po raz pierwszy

„Żywy posąg”, rozgłosna sztuka w 5-ciu aktach z prologiem Teobalda Cigoni.

Jutro w niedzielę po południu o 3 dana będzie wspaniała tragedia w 5 aktach a 8 odsłonach hr. A. K. Tolstoję „Śmierć Iwana Groźnego”.

Najbliższą nowością będą dwie sztuki dwuaktowe p. Topas Berusteinowej znanej w kręgach łódzkich literatki i powieściopisarki a mianowicie „Matka” dramat rodzinny i „Bez kompromisu” sztuka w 2 aktach.

Nazwisko autorki nowel „Z cichych dramatów” i „Z nizin” zainteresuje zapewne publiczność łódzką. Treść obu utworów zajmująca przykuwa uwagę widza.

(x) Koncert na wpisy. Poniedziałkowy koncert w sali teatru wielkiego na rzecz Koła wpisów przy gimnazjum polskim zapowiada się wspaniale, znakomity skrzypek, znany w szerokich kręgach muzycznych, jako znakomity wirtuoz p. Zdzisław Birabaum wystąpi po raz pierwszy ze swoim koncertem w Łodzi.

Talent jego wyróżniony przez krytyków pierwszorzędną stolicę Europy i przyjęty nader pochlebnie przez krytyków warszawskich, stanowi główną atrakcję koncertu. Sekundować mu będzie znana warszawskiej publiczności laureatka konkursów śpiewaczych za granicą p. Dromlewiczowa, czarująca zwykle słuchaczy swym głosem i ujmującą postacią.

Prócz tego wieczór wypełni zawsze mile słuchany artysta opery warszawskiej p. Bogucki. Przy akompaniamencie zasiądzie profesor p. Nirstein.

Obfity program, o ile słyszeliśmy składa się z prawdziwych pereł muzycznych. Sprzedaż biletów postępuje dość rażno. Zapewne więc artystyczny wieczór przyciągnie całe szeregi ciecicieli piękna artystycznego.

Pozostałe bilety nabywać jeszcze można dziś i jutro w cukierni p. Roszkowskiego a w poniedziałek od 10 rano w kasie teatru Wielkiego.

Drugi koncert popularny, urządzony przez Tow. oświatowe „Wiedza”, odbędzie się jutro, w niedzielę 22 b. m., w sali „Domu ludowego” (Przejazd 34) punktualnie o godzinie 3 po poł. Kasa otwarta od godz. 2 po poł. Miejsca siedzące po 15 kop., stojące po 10 kop. Dzieci mają wstęp tylko z rodzicami.

Program koncertu następujący:
Część I: 1) Uwertura z „Lekkiej Kawaleryi” Suppe'go; 2) Wale z op. „Hrabia Luxemburg” Lehara; 3) Mazury Namysłowskiego — wykona orkiestra Sołocka; 4) „Nasza chata” Konopnickiej wypowiedzi p. J. Horstówna; 5) Dumka z op. „Flis” Moniuszki; 6) „Dudarz” Paderewskiego — odśpiewa p. W. Stępowski; 7) „Ziwiarze” Grajnera, muz. Szwarebacha; 8) „Prawdziwa miłość” Kozłata; 9) Wale z op. „Hrabia Luxemburg” Lehara — wykona chór „Harmoni” pod batutą p. M. Wilkoszewskiej.

Część II: 1) Polonez A-dur Chopina; 2) „Pieśń żołnierza” Moniuszki (trąbka solo); 3) Fantazyja z op. „Halka” Moniuszki — wykona orkiestra; 4) „Testament” Słowackiego; 5) „Wierzbica” Sterlinga; 6) „Golono — strzyżono” Mickiewicza — wypowiedzi p. K. Fiedler; 7) „Do mnie pójdz” Denza; 8) „Kochać nie wolno” Mikulskiego; 9) „Senne marzenie” Feliksa — odśpiewa p. Zarzycka z akomp. p. Igu. Michalaka; 10) Wale „Jesienne sny” Joceya; 11) Duet „Dwaj marynarze”, Warlamowa; 12) Wyznanka pieśni polskich Osmańskiego — wykona orkiestra.

(h) Przedstawienie teatralne. Jutro 22 b. m., w sali przy kościele św. Anny na Zarzewie, amatorowie odegrają sztukę ludową Sewera — „Dla świętej ziemi”. Początek przedstawienia o godz. 7 wieczorem.

Zarzew jest oddalony od miasta, więc mieszkańcom trudno się dostać do teatrów łódzkich.

Zorganizowane na miejscu przedstawienia teatralne zapewne cieszyć się będą powodzeniem, tem więcej, że i ceny są umiarkowane.

Wojna turecko-włoska.

Zdobycie Bengazi.

Oddział włosków przybył do Bengazi d. 18 b. m. Turcy odmówili poddania się, następnego więc dnia rozpoczęto ogień. Między wysadzonym

na ład oddziałem i turkami, wspieranymi przez arabów, zawiązała się gorąca bitwa. Turcy zostali odparci.

Wmieszanie się arabów w Cyrenaję tłumaczy tem, że nie życzą sobie oni okupacji przez włosków, ponieważ ci zniosą handel niewolnikami.

Włosi, po dłuższym bombardowaniu zajęli Bengazi, pomimo zaciętego oporu ze strony turków.

Prasa wieczorna berlińska rozbiła krytycznie wczorajszy urzędowy komunikat włoski, zawiadamiający o zajęciu Bengazi. Komunikat zawiera różne sprzeczności, osłabiające zwycięstwo włoskie. Sam fakt, że bitwa trwała wczoraj przez cały dzień, doprowadza do wniosku, że opór turków, posilkowanych przez arabów, był silny i skuteczny. W każdym razie zadanie włosków nie jest łatwe.

Zdobywanie Derna.

Dnia 16 b. m. przed Deraą ukazała się druga dywizja pierwszej eskadry włoskiej w sile okrętu liniowego, trzech krążowników opancerzonych, krążownika półpancernego i trzech kontrtorpedowców.

Deputacya arabów zgłosiła się na statek admirałski z przyjacielskimi dla Włoch zapewnieniami i prosiła, aby nie strzelać do miasta, gdyż broń je tylko kilka armat i nieznaczny oddział piechoty.

Lecz turcy poddania się odmówili. Otwarto ogień do fortyfikacji i zrujnowano dwie wieże.

Wojsko, usiłujące wylądować z łódek, turcy powitali salwami karabinowymi.

Skutkiem spienionych fal, wojsko nie mogło przybyć do brzegu, więc je cofnięto.

W d. 17 b. m., skutkiem wielkiej burzy, nie było możliwości wylądowania.

D. 18 b. m. oddział wojsk włoskich wylądował i zajął miasto, poczem wywiesił flagę włoską.

Zamiaty Włoch.

Medyolańskie wybitne organa prasy przynoszą sensacyjną wiadomość, że gabinet włoski, po dłuższym zastanowieniu i wyczerpujących naradach, postanowił:

Wobec faktu, że Turcy nie okazują chęci do układów i nie dają żadnej stanowczej odpowiedzi na ultimatum włoskie, nadeszła pora, kiedy Włochy powinny decydować się na działanie z wszelką stanowczością. Flota włoska otrzyma niebawem rozkaz rozpoczęcia akcji zaczepnej z całą siłą i bez ograniczenia pola działalności. Mocarstwem należy oświadczyć, że Włochy w najbliższym czasie zaniechają dotychczasowej rezerwy, jakiej się trzymały względem Turcyi. Wtargnięcie floty włoskiej na morze Egejskie nie można, wobec zmieniionego położenia rzeczy, uczynić zależnym od rozmaitych względów natury politycznej, ponieważ wtargnięcie to jest koniecznością strategiczną. Ograniczenia terenu, na którym walka może lub nie może się toczyć, muszą wobec tego upaść. Poza wybrzeżem albańskim, które Włochy pragną i nadal pozostawić nietykaniem, wszystkie inne wybrzeża i dżerżawy tureckie uważać trzeba za nieprzyjacielskie i zachować sobie pod tym względem wszelką wolność działania.

Rzym, 20 października (P). Do agencji „Stefanii” telegrafują z Trypolisu następujące szczegóły bitwy pod Bengazi.

Wczoraj włoski napadli na koszary i na wieś Sidhussein i wzięli je szturmem. Wczorajem wojsko wylądowało i założyło obóz na zdobytych pozycjach.

Dziś rano skutkiem wrogiej postawy części arabów, bombardowano południową część miasta, dano jednak tylko kilka wystrzałów.

Położenie włosków staje się coraz pomyślniejsze.

Wkrótce do Bengazi przybyć ma świeże wojsko.

Konstantynopol, 20 października (P). „Tannin” donosi, że Saad-pasza prowadzi układy z niektórymi mocarstwami, przyczem polityka Turcyi, będąca dotychczas polityką izolacji i oportunistyczną, ma ulec zupełnej zmianie.

Trypolis, 20 października (P). W odpowiedzi na żądanie włosków o poddanie Homsu, turcy przygotowali się do obrony. Z okrętów rozpoczęto strzelanie w kierunku koszar i fortyfikacji, wkrótce też turcy wywiesili białą flagę.

Skutkiem silnie wzburzonego morza odłożono wyładowanie wojska.

Konstantynopol, 20 października (wł.). Urzędowo zawiadania Wysoka Porta, że w portach Smyrny i Salonik założone zostaną podwodne miny kontratakowe; dla uniknięcia wypadków nie-szczęśliwych handlowe statki neutralne wyprowadzane i wprowadzane będą do portu przez pilotów na łodziach.

Rzym, 20 października (wł.). Według urzędowych wiadomości z Trypolis, wyładowanie wojsk włoskich w Bengazi nastąpić miało już we wtorek. Turcy cofnęli się na sąsiednie wzgórza, okalające miasto od strony południowej. Wojska włoskie zajęły koszary i budynki rządowe.

Konstantynopol, 20 października (wł.). Na tajnej sesji parlamentu, jaka się odbyła nocy ubiegłej, oświadczył wielki wazyr, że wobec położenia wytworzonego przez wojnę, rzeczą jest wielce możliwą, że zajdą zawikłania na samym półwyspie Bałkańskim. Postawa państw nadduńskich, zwłaszcza Bułgarii, budzi poważne obawy.

TELEGRAMY.

Wiedeń, 20 października (P.). Podczas pierwszego czytania w parlamencie projektu rządowego o utworzenie wydziału włoskiego na uniwersytecie poseł niemiecko-narodowy Erlehr wypowiedział się energicznie przeciw projektowi, zwracając uwagę, że w stosunku do liczebności ukraińcy i słowacy mogliby wystąpić z bardziej usprawiedliwionym żądaniem o danie im uniwersytetu (burzliwe zaprzeczenie Włochów).

„W Rosyi—mówił dalej Erlehr—jest milion Niemców i miliony Ukraińców, a nie mają ani uniwersytetu, ani szkół narodowych. Mówca oskarża Włochów o wrogię uczucia względem Austrii, dowodząc, że dążą oni do posiadania uniwersytetu, żeby utworzyć tym sposobem ognisko agitacji i propagandy irredentyzmu.

Posel włoski Gasperi ironicznie zauważył, że Niemcy nigdy nie patrzą przez granicę, a Erlehr odpowiedział: „Ponieważ tam są nasi bracia”. Następnie Erlehr winił Aehrenthala, że na prośbę Titoniego popiera żądanie Włochów bez względu na to, że rola Włoch w trójprzymierzu jest nie-co dziwną, gdy idzie o jej poparcie.

Włochy zawsze robiły manewry na granicy austriackiej i teraz nawet budują tam fortece. Aehrenthal pozwolił na wmieszanie się Titoniego, chociaż Włosi w stosunkach politycznych nie są pewni.

Włoch Dogentilli: „Niemcy także”. Słowniec Jankowic żąda uniwersytetu słoweńskiego w Lublanie. Minister oświaty popiera wniosek rządu przy okrzykach Niemców, oskarżających go, że jest pod wpływem następcy tronu.

Aschabad, 20 października (P.). Z Teheranu rozeszła się pogłoska, że Mahomed-Ali-szach zbiegł skrycie do Aschabadu. Sensacyjna wiadomość ta ubarwiona była fantastycznymi szczegółami o jakimś dzienniku, który miał wpaść w ręce nie istniejących tu w rzeczywistości wojsk rządowych i kompromitującym niewymienionych dygnitarzy, o uroczystym przyjęciu szacha i przebywaniu jego w domu naczelnika obwodu zakaspijskiego. Jak się należało spodziewać, wszystko to okazało się bajką. Szach najspokojniej przebywa w Persyi i nigdzie nie wyjeżdżał.

Zagrzeb, 20 października (P.). Koalicja serbsko-chorwacka oświadczyła, że nie będzie głosowała za budżetem dla żadnego z banów, dopóki sprawa językowa na kolejach węgierskich nie zostanie uregulowana na korzyść Chorwacy.

Bombay, 20 października (P.). Trzysta kawalerzystów udaje się do południowej Persyi dla wzmocnienia straży konsularnej.

Odesa, 20 października (P.). Rada zjazdów handlowych i przemysłowych Rosyi południowej zawiadomiła południowe komitety giełdowe, że porty tureckie Saloniki i Smyrna są zamknięte torpedami.

Angielskie towarzystwa ubezpieczeniowe odmówiły ostatecznie ubezpieczeń ładunków rosyjskich od torped na wodach tureckich.

Kijów, 20 października (P.). Na stacji miejskiej kolei kijowsko-woroneżskiej w trzech ko-

szach, adresowanych do Baku, wykryto 1,800 ładunków karabinowych, około puda prochu i części składowe do karabinów. Wysyłający ładunek ormianin Werdiejew, jak się nazwał, został aresztowany, przyczem wyjaśniono, że tenże wysłał poprzednio taki sam bagaż, skonfiskowany na dworcu.

Jafta, 20 października (P.). Prezes rady ministrów wyjechał do Petersburga.

Z ostatniej chwili.

Londyn, 21 października (wł.). Ostatnie wiadomości potwierdzają, że dotychczasowe walki dały rewolucjonistom chińskim zwycięstwo nad wojskami rządowymi, które są oszańcowane pod Hankou. W Sewenmile załoga jednej kanonierki przeszła na stronę rewolucjonistów, a kanonierkę zatopiła.

Paryż, 21 października (wł.). Z Szanhaju donoszą, że admirał Szachlen odpłynął w górę rzeki, pod Hankou, nie dowierzał bowiem swoim marynarzom.

Berlin, 21 października (wł.). Donoszą tu ważny szczegół z ostatniego tajnego posiedzenia tureckiego parlamentu.

Wielki wazyr oświadczył na nim, że według otrzymanej co dopiero depezy, na Bałkanach zbliża się niebezpieczeństwo groźnych komplikacji.

Ateny, 21 października (wł.). Minister spraw zagranicznych oświadczył przedstawicielom mocarstw, że wobec nieustannej koncentracji wojsk tureckich na granicy greckiej, Grecya zmuszona jest również przedsięwziąć bardzo energiczne środki ochronne.

Berlin, 21 października (wł.). Dziś nadeszły bliższe szczegóły o walkach ostatnich dni pod Bengazi, stwierdzające, że Turcy stawiali Włochom tak zacięty opór, że po 2-dniowej walce udało się Włochom zdobyć zaledwie jedną wioskę. Wczoraj wieczorem zażądał oddział włoski jak-najszybszych posiłków, ponieważ Turcy planują na dziś silny atak i otrzymują posiłki od Arabów. Włosi nie mogą dać pomocy, gdyż nie są w stanie wysadzić na ląd dalszych oddziałów wojska, według zapewnień rządowych z powodu wzburzonego morza, w rzeczywistości zaś z powodu bohaterkiej obrony.

Paryż, 21 października (wł.). O upadzie Włochów na Bengazi donoszą tutaj, że Arabowie walczyli ramię przy ramieniu z Turkami, którzy stawiali zacięty opór. Tłumaczenie rządu włoskiego, że Włosi nie mogą wysadzić na ląd większej ilości żołnierzy z powodu wzburzonego morza wywołuje tutaj uśmiechy ironii. „Echo de Paris” zaznacza, że Włosi także powołują się na wzburzone morze, ilekroć zostanie skonstatowaniem, że Turcy stawiali dzielny opór. W każdym razie nie ulega wątpliwości, że Włosi napotykają długą i zaciętą obronę z strony Turków.

Disseldorf, 21 października (wł.). Policja wykryła wczoraj tajną jaskinię gry, do której uczęszczali zarówno mężczyźni jak i kobiety z najlepszych sfer finansowych. Aresztowano 18 osób.

Kraków, 21 października (wł.). Ks. Stojałowski, twórca partii ludowej do parlamentu, redaktor „Pszczółki” i „Wieńca”, człowiek nadzwyczaj głośny z powodu zatargu swego z galicyjskim duchowieństwem, zaniemógł ciężko. Przy łóżu czuwa siostra jego, felicyanka. Stan beznadziejny.

Rzym, 21 października (wł.). Półrządowy „Popolo Romano” przestrzega ludność włoską, ażeby zachowała spokój i radzi uzbroić się w cierpliwość, bo wyprawa trypolitańska nie jest paradą wojskową i będzie wymagała bardzo długiego czasu.

Saloniki, 21 października (wł.). Uprawdzo-

ny przed kilkoma dniami przez nieznaną ludzi biskup grecki Emilianow, został zamordowany. Wczoraj znaleziono pod Brewenzą jego zwłoki, wraz z trupami służącego i wikaryusza.

Konstantynopol, 21 października (wł.). „Tannin” dowiaduje się, że Turcy prowadzą w najgłębszej tajemnicy rokowania z pewną grupą mocarstwową, do której zostanie przyjęta, jako sojusznik. Gazeta dodaje, że nie wie, czy do trójprzymierza, czy do trójporozumienia.

Projekt aneksyi.

Gdy dzisiaj, jak przed wiekiem,
Znów nadeszła doba,
Że każdy anektuje,
Co mu się podoba,
Umyśliłem, że także
I kraj „priwiślański”
Mógłby coś anektować
Z Porty Otomańskiej.
Należy wykorzystać
Dogodną godzinę,
I — jak Włochy Trypolis —
Zająć Palestynę,
Tem słuszniej, że już znani
Jako altruści,
Nie zaanektujemy
Dla własnej korzyści,
Lecz, by zmazać doznane
Krzywdy od Polaków,
Przepiszemy aneksję
Na dobro Litwaków!
Nawet bez zwrotu kosztów,
Wojennych wydatków,
Dodając im eskadrę
Z Fajansowych statków —
Byle pewnej soboty,
Chciałem rzec — niedzieli
Na swe rodzinne śmiecie
Wyjechać stąd chcieli.
I tak przez zawieruchę
Muzułmańsko-włoską
Zakończymy tu u nas
Bołączkę żydowską.
By zaś dawnych stosunków
Nie zrywać doszczętnie,
Gdyż z tem choć jednej stronie
Mogłoby być smętnie, —
Redaktora Jackana
(Gdy statek odpłynie)
Priwiślańskim konsulem
Zrobim w Palestynie.

„Kurjer” lubelski.

Z WARSZAWY.

* Lombard miejski warszawski.

Wszystkie fanty, spadłe z licytacji wystawiają na widok publiczny w lombardzie głównym w ratuszu, do sprzedaży z wolnej ręki za cenę ustaloną przez dwu taksatorów, z doliczeniem 9 proc. na korzyść kasy. Jeżeli po upływie roku dany fant nie będzie sprzedany z wolnej ręki, wówczas dopiero niedobór obowiązani są uzupełnić taksatorzy.

Do przechowywania przedmiotów złotych i srebrnych sprawiono odpowiednie gablotki oszklone.

Numer dzisiejszy składa się z 16-tu stron.

POLIKLINIKA Pasaż - Meyera 1.
chorób oczu Tel. No 28-39.
Godziny przyjęć od 10-12 i od 4-7 1/2 po poł. 2937
D-ra B. Donchina

Rozkład pociągów.

Letni od dnia 1-go maja

Kolej Fabryczno-Eódzka.

Odehdzą z Łodzi: a) 12.30, b) 6.50, c) 10.00, d) 11.25, e) 1.40, f) 3.10, g) 6.10, h) 8.10.

Przychodzą do Łodzi: i) 4.30, j) 7.20, k) 8.35, l) 10.00, m) 1.00, n) 2.24, o) 5.15, p) 8.31, q) 11.00.

Z CESARSTWA.

Odnowa kościoła w Petersburgu. Dowiadujemy się z „Birż. Wied.“, że kościół św. Katarzyny w Petersburgu jest gruntownie odnawiany. Kieruje robotami architekt petersburski Schoene, przy pomocy architekta Fejta. Akademicy petersburscy Awiłow i Charlamow odnawiają dawne i malują nowe freski.

Rewizja ochrony. Dzienniki petersburskie donoszą: Zażądanie spisu aresztowanych z rozporządzenia „ochrony“ wywołane zostało raportem senatora Trusiewicza, złożonym Kokowcowowi.

Trusiewicz skonstatował, iż w Kijowie jest 400 aresztowanych, z których większość można byłoby uwolnić bez narażania państwa na niebezpieczeństwo.

Aresztowanie redaktora. Z rozporządzenia gubernatora kijowskiego, redaktora gazety „Kijotkiki“, p. Torczyńskiego, za umieszczenie w numerze z dnia 17 b. m. artykułu wstępnego p. t. „Dzień pamiętny“, poświęconego pamięci prezesa pierwszej Dumy państwowej, S. Muromcewa i charakterystyce Dumy państwowej, skazano w drodze administracyjnej na 3-miesięczny areszt przy policyjnej bez zmiany na grzywnę.

Postanowienie to miało być wykonane w przeciągu 24 godzin. We środę, o godz. 10 ej zrana, p. Torczyńskiego aresztowano w lokalu redakcyjnym i umieszczono w cyrkułe starokijowskim.

Z LITWY I RUSI.

Wilno. Senat zatwierdził wyrok izby sądowej, skazujący redaktora „Gońca codziennego“, p. Pawłowicza, na trzy miesiące więzienia za artykuł o sprawie litewskiej.

— W magistracie tutejszym, w wydziale mieszczkańskich wypisów metrycznych, wykryto poważne wykroczenia przeciwko przepisom. Właściwego referenta zawieszono w czynnościach. Gubernator wileński polecił prezydentowi miasta dokonać rewizji i wskazać winnych.

Z dzielnic polskich.

ZE LWOWA. „Kuryer lwowski“ donosi, że według informacji, zasiągniętych w ministerjum spraw wewnętrznych w Wiedniu, namiestnictwo galicyjskie zrobiło propozycję wypłacenia ofiarom zająć w Drohobyczu razem kwoty 66,000 koron.

— We Lwowie zimna dochodziła już do 6 stopni poniżej zera.

Rewolucya w Chinach.

Bitwa pod Hankou.

Choć jeszcze niezupełnie jest jasnym przebieg bitwy pod Hankou, jednak nie ulega już wątpliwości, że okręty europejskie nie brały w niej udziału, i że akcja niemieckiego małego krążownika „Leipzig“ oraz kanonierek „Tiger“ i „Vaterland“ była samoistnym wybrykiem brutalności niemieckiej.

Wojska rewolucyjne porzuciły ciemną nocą główną swoją kwaterę w Chanjangu i o świcie rozpoczęły atak. Podobno w obozie rewolucyjnym nie wiadomo, że pozycyi „szarych“ broni osiem małych krążowników i kanonierek rządowych, które stały na Jang-ce-Kiangu zaraz za linią kolejową. Dowodził nimi admirał Sah, który podczas bitwy wysadził marynarzy na ląd.

Strzelanina trwała cały dzień, a pod wieczór rewolucyoniści, wystrzelili ładunki, powrócili do Chanjangu, przeprawiwszy się przez rzekę Chan.

Ogień okrętów chińskich — jak donoszą do „Lokal Anzeigera“ — nie wyrządził, jak się zdaje, wielkiej szkody, bo przeszkadzały mu domy kolejowe i gmachy rządowe.

Działła rewolucyjni za to musiały być celniejsze, skoro zatopili nie jedną, jak pierwotnie utrzymywano, ale trzy kanonierki rządowe.

Pekin, 20 października (P.) Skutkiem przerwania połączenia telegraficznego niema wiadomości o stanie rzeczy w Hankou. Wojsko rządowe zbiera się przy linii kolejowej o 150 wiorst na północ od Hankou. Wyruszenie Juanszikaja dla stłumienia rewolucyjni jest rzeczą wątpliwą.

London, 20 października (P.) Według wiadomości agencji Reutersa z Hankou, rewolucyoniści są tam od wczoraj panami położenia.

London, 20 października (P.) Z Cingtau donoszą telegrafem bez drutu: W dzielnicy posiadłości europejskich wroć ponownie zacięta walka pomiędzy rewolucyoniistami i wojskami rządowymi.

London, 20 października (wL) „Exchange-Telegraph Company“ donosi, że bitwa pod Hankou skończyła się zupełnym zwycięstwem rewolucyoniistów. Wojska rządowe cofnęły się z ciężkimi stratami.

London, 20 października (wL) „Daily Telegraph“ donosi z Pekinu: General Jung-Czang przekroczył na czele silnych wojsk Jang-ce, aby osaczyć powstańców i zabrać im tyły.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %.	Kierunek i prędk. wiatru (metrów na sekundę)	Uwagi
20/X 1 pp.	744.0	+15.5	54	Pn 2	Z dnia 20/X Temperatura max. +14.5 C. min. +2.5 C. Opadu 0.0
20/X 9 w.	743.3	+ 9.6	84	Pd Z 1	
21/X 7 r.	742.3	+ 9.1	83	Pd Z 1	

Kotły czyści i reparauje solidnie fabryka kotłów. Kołpierz, Suwalska 24. 3037d

Lecznica zębów

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjmowanie zębów **bez bólu.**
Specyalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacje i przeróbki sztucz. zębów na poezekaniu
Ceny bardzo przystępne. 2596

GIELDA WARSZAWSKA. Sprawozdanie telegraficzne, 1 godzina.

	Zad.	Ofiar.	Tranz.		Zad.	Ofiar.	Tranz.		Zad.	Ofiar.	Tranz.
Czeki na Berlin	46 30	—	—	4 1/2 L. Ziemskie	90.90	89.90	90 35	5% Plotrkowa	—	—	—
4% Renta	93.25	92.25	92 65	4% L. Warsz.	95.35	94.35	94 85	Akc. Lilpopy	—	—	135 1/2
5% Poż. z 1905.	103.50	102.50	—	4 1/2 L. Łódz. 7 s.	90.80	89.80	90.35	" Putiłowsk.	—	—	139 1/2
5% Poż. z 1906.	103.25	102.25	—	4 1/2 L. Łódz. 6 s.	—	—	—	" Rudzki i Ska	—	—	133 1/2
Premjówka I.	464 1/2	454 1/2	—	Bank Handlowy m. Warszawy (nowe akcje)	—	—	—	" Starachowic	—	—	—
" II.	362 1/2	352 1/2	—	Zyrardów	—	—	—	B. Hand. Warsz.	—	—	433
Szlacheckie	314 1/2	304 1/2	—					" " Łódzk.	—	—	453 1/2

MAGAZYN BIELIZNY I GALANTERYI

M. KOŁODZIEJSKIEGO UL. ANDRZEJA 3.

POLECA W WIELKIM WYBORZE

KOSZULE, KOŁNIERZYKI, KRAWATY, BIELIZNĘ CIEPLĄ, TRYKOTAZĘ, RĘKAWICZKI, PARASOLE, GALANTERYĘ MĘSKĄ, DAMSKĄ I DZIECIANNĄ.

Teatr Popularny Konstanyńska 16.

W środę dnia 25 października przedstawienie zakupione przez „HARMONIĘ“ 3225

„Smierć Iwana Groźnego“

Tragedya historyczna w 9 obrazach A. K. Tołstoja. Bilety po cenach niższych do połowy nabywać można codziennie od godz. 8 rano do 8 wiecz. w księgarni p. Ciota (Przejazd 14) do dnia przedstawienia do g. 4 popoł., później w kasie teatru.

Najpierwsi Profesoremie całego świata

wypróbowali poczęści w swej olbrzymiej prywatnej praktyce, poczęści zaś w szpitalach i klinikach znany, wzmacniający nerwy środek **Muiracithine Alexandra** i zgadzają się niemal jednogłośnie na to, że preparat ten, ilekroć nim leczyli wypadki przedczesnego wyczerpania nerwowego i związanych z niem objawów wtórnych, jako to: bóle głowy, opresye, szum w uszach, zanik pamięci, drgawki, zaburzenia w trawieniu, zawroty głowy, brak kołatania serca, łatwa pobudliwość, rozdrażnienie, zmęczenie i t. d. działał **nadzwyczaj skutecznie.**

Obszerna literatura o **Muiracithine Alexandra**, która każdemu żyjącemu wysyłana jest gratis i franco, zawiera nader interesujące sprawozdania o pomyślnych wynikach w wyżej wzmiankowanych cierpieniach dlatego też zajmie **wszystkich neuroasteników** treść broszurki o **Muiracithine Alexandra** i polecamy im gorąco przeczytanie tejże. Jest to bowiem preparat, którego naukowa sława z biegiem lat uznana została, a liczne orzeczenia pierwszych powag lekarskich opinie ją potwierdzają. Niezwykle dodatnie działanie, osiągnięte we wszystkich wypadkach za pomocą

Muiracithiny Alexandra

wytworzyło wlekką popularność tego preparatu i szybko go rozpowszechniło. Zaleca się też każdemu posługiwanie się tym środkiem, Literatura gratisi franco na żądanie.

Kantor chemicznych preparatów, St. Petersburg, Mała Koniuszna № 10.

OSTRZEŻENIE: We własnym interesie należy zwracać baczną uwagę na nazwę: **Muiracithina Alexandra.**

Główny skład dla Królestwa Polskiego: S. Rościszewski i J. Kirchmayer, Warszawa, Bracka 6. W Wilnie dostać można u J. B. Segalla i we wszystkich innych aptekach. 2853

NOWY TEATR KINEMATOGRAFICZNY : „CASINO” w gmachu hotelu „Victoria” Piotrkowska 67.

Dziś zmiana programu.

Między innymi:

Dziś zmiana programu.

Pieśń Katorżnika

cudowny dramat z życia.

Nowość! muzyka specjalna zastosowana przez Czeski kwartet.

3952

Palacze znawcy

Zechcą spróbować

Nowo wypuszczone PAPIEROSY

„M U M M”

100 szt. 1 rb., 25 szt. 25 kop., 10 szt. 10 kop.

„P A N” 100 szt. 60 kop., 25 szt. 15 kop., 10 szt. 6 kop.

aby się przekonać o ich dobroci

3379

T-wo A. Bogdanow i S-ka w Petersburgu

Dostać można we wszystkich sklepach tabacznyczych i dystrybucyach.

CYRK Devigné

W sobotę 21-go i w niedzielę 22-go października r. b.

2 Wielkie Przedstawienia 2

Dzienne o godz. 3-ej p.p. Wieczorne o godz. 8 1/2 wiecz. Każdy kupujący bilet na popołudniowe przedstawienie ma prawo wprowadzić jedno dziecko do lat dziesięciu bezpłatnie.

Debiuty nowych artystów! Nowy program! Wieczorem o godz. 8 1/2, po raz pierwszy w Łodzi

Ksenia kółowa cyganów

Pierwszy debiut pierwszorzędných gimnastyków na 5-ciu trapezach **Br. Bellani**. — Pierwszy debiut wszechświatowo-znanego imitatora-naśladowcy orkiestry p. **Baidura**. Pantomina-balet w 2 obrazach, rzecz dzieje się na granicy polsko-węgierskiej pod kierunkiem baletmistrza p. **ANTONIO**. Debiut napowietrznego gimnastyka **Pauliny Sandari**. Występ znanego pogromcy p. **Soloti** ze swą grupą **12 tygrysów i 12 lwów.** 3371

Zebranie ogólne

Oddział Łódzkiego Towarzystwa Opieki Szkolnej odbędzie się 29 października, r. b. o 4-ej po poł., w sali T-wo śpiewaczego „Lutnia”, (ul. Piotrkowska № 108). 4112

№ 5620. **Obwieszczenie.**

DYREKCYA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

1) pod № 569 przy ulicy Piotrkowskiej, przez Klarydę Justynę Lichtenfeldową i Władysława Lichtenfelda, pierwotna rb. 37,500;

2) pod № 1089 przy ul. Widzewskiej, przez Franciszka — Józefa Engla, odnowiona z konwersją rb. 10,000 i dodatkowa z przeszacowania i na nowe budowlę rubli 45,000;

3) pod № 1299 przy ulicy Nawrot, przez Feliksa Drozdowskiego i Wacława Erecińskiego, dodatkowa na nowe budowlę rubli 25,000;

4) pod № 1183a przy ulicy Juliusza, przez Franciszka i Stanisławę małżonków Kudlickich, dodatkowa na nowe budowlę rubli 25,000;

5) pod № 532A przy ulicy Mikołajewskiej, przez Albina — Augusta Seilera, pierwotna rubli 50,000;

6) pod № 1106 przy ulicy Mikołajewskiej, przez Mojżesza i Hendlę małżonków Sercarz, odnowiona bez konwersji rubli 2400 i dodatkowa z przeszacowania i na nowe budowlę rubli 15 500;

7) pod № 1353a przy ulicy Krótkiej, przez Chajmę Majerowicza, odnowiona bez konwersji rubli 14700 i dodatkowa z przeszacowania i na nowe budowlę rubli 22,300;

8) pod № 270E przy ulicy Zachodniej, przez Józefa Joskowicza, dodatkowa na nowe budowlę rubli 35,000;

9) pod № 1501S.f. przy ulicy Ś-go Benedykta, przez Karola — Edwina Webera, Augusta Webera i Alfreda Zückera, pierwotna rubli 15,000;

10) pod № 151a przy ulicy Zgierskiej, przez Maszę Strauch, dodatkowa na nowe budowlę rubli 15,000;

11) pod № 1784 przy ulicy Ekaterynburskiej, przez Jana — Jakóba i Maryę małżonków Bütkert, pierwotna rubli 30,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, dnia 21 października 1911 r.

3439

Remiza „BRISTOL”

Właśc. **A. NEUMANN** (dawn. Bartosz), wynajmuje elegancie karoty, powozy etc. na godziny, dnie i miesiące dla jazdy po mieście, do miast sąsiednich i na polowanie po cenach umiarkowanych. Staranna obsługa! Ul. Piotrkowska № 119, telefonu № 1053. 2849r

FABRYKA BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA Walentego

Przybysza

w Łodzi, Widewska 5, (róg Średalej).

Telefon 22-13.

Nagrodzona wieloma medalami. Specjalność: Kosze do fabryk.

Wyrabiam:

Mebłe bambusowe płaszem kryte, Mebłe bambusowe matą kryte, Bambusowe etażerki, Bambusowe stoły do kwiatów, Bambusowe garnitarki dziecięce, Bambusowe parawany, Bambusowe ekrany, Kosze do podróży, Kosze do kielizny, Kosze do papieru, kosze walczone, Kosze do żywych kwiatów, Kosze do robionych kwiatów, Mebłe ogrodowe, mebelki dla lalek, Koszyeczki do bałek, Kosze wszelkiego gatunku na ob-stalunek gotowe dla pp. piekarzów Fabryka na Widzewskiej № 5 przyjmuje wszelkie ob-stalunki, z dokładnem wykończeniem, po możliwie najniższych cenach. 1435

DO WYDZIERŻAWIENIA

od 1-go Lipca 1912 roku

w domu na rogu **Zielonej i Wólczanńskiej** (obecnie koszary) pojedyncze piętra lub cały gmach na cele fabryczne z siłą elektryczną. Wiadomość u rządcy, Zielona Nr. 8.

Zagubiony weksel

na rb. 80 in blanco, wystawiony przez p. Antoniego Ochlika, będący w posiadaniu p. Józefa Guga, uważać za nieważny. 4080

Przysposabiam

do egzaminów, korepetycja, poprawki aczników szkół rządowych i prywatnych. Przejazd 12 m. 10. 4102

M. HENC

cechowa nauczycielka.

Udzielam lekcji kroju, szycia i różnych ręcznych robót. Kursy wieczorne od 7-9. Przyjmuje się codziennie.

Widzewska Nr. 146 m. 40 w oficynie na lewo III p. 4104-6-1

Lekcyi kroju

sukien i okryć damskich oraz bielizny damskiej i męskiej udziela mistrzyni cechu krawieckiego. Wydaje patenty. Ceny b. przystępne. Warunki dogodne. Andrzejka 11 m. 2, parter.

Dowiadwać się: Sklep monopolowy, Spacerowa 43. Tamże potrzebna jest kobieta lub dziewczynka do posługi. 3904-31

PLAC

do sprzedania przy ulicy Aleksandrówskiej i Granicznej. Wiadomość: Widzewska 34, m. 11. Zostać można o 1, i o 7 w. 4106

Kantor służby

rekomenduje: bony, gospodynie, kucharki, pielęgniarki, portyerów, lokai, stróży oraz robotników rolnych i fabrycznych. Ul. Piotrkowska 27, w podwórzu. 4103-6-1

Pracownia Gorsetów

dawniej Mikołajewska 55 **NATALII KĘDZIERSKIEJ** przyjmuje obstalunki i reparacye. 1575 Piotrkowska 115 m. 6.

Biuro nauczycielskie

„Probitas”

Przejazd 6. 4110-6-1

EGZYSTUJĄCA OD LAT 20 W ŁODZI

Pracownia haftów i ZNACZENIA BIELIZNY

D. Mazurkiewiczowej

z dnem 1 października r. b. przeniesiona została na ulicę **Przejazd 16, m. 24.**

Przyjmuje się uczenie.

Poprzednia ofycyna 2-gie piętro. Poprzednia ofycyna 2-gie piętro.

Ulica PRZEJAZD № 16.

Motor ropowy

(nowy) zagraniczny 16 do 20 koni sprzedam tanio. Oferty pod lit. Z. 3000" upraszam składać w Rozwoju. 3866

Duży wybór **Gunieki peleryn czapek kapeluszy kimonek poleca Helena Lipińska**

Mikołajewska № 34, m. 46, ofycyna 2 wejście. 3820

FARBY

dla artystycznego malarstwa, przemysłu i domowego użytku

poleca

HURTOWO I DETALICZNIE

Skład Farb

A. Müllera,

ul. Przejazd № 4. Telefonu 18-03.

(Obsługa fachowa).

Pracownia damskich kostymów i sukien „STANISŁAWY“

Przejazd 48 m. II, II piętro, wejście z podwórza.

Wykonuje roboty elegancko, starannie podług paryskich i wiedeńskich żurnali. 3257-3-1

Drobne ogłoszenia.

A. A. A. A. Nauczycielki z uczycielami z wyższym wykształceniem na godziny: angielski, francuski, niemiecki, bony z szydełkiem, freblanki, kasyerki, buchalterki, pielegniarki, gospodynie; świadectwa chlubne — poleca biuro Adamowiczowej, Piotrkowska 103. 3251-12ws-5

A. Wyprzedam meble tanto byle zaraz. Garnitur salonowy, tremo, słupy, ekran, kredens, stół, krzesła, otomana, szafa, łóżka z materacami, bielizniarkę, umywalkę, nocne stoliki, toaletę, biurko, komodę, zegar, lampy, obraz, gramofon. Piotrkowska 192. m. 5. 8877-1

A. Meble różne rozprzedam z trzech pokoiów, obrazy olejne, Południowa 24. m. 14. 8886-3-1

Agentów potrzebuję, Szkolna 25. m. 10, godz. 8 w. 8863

Akuszerka z Warszawy przyjmuje zamówienia od pan, spodziewających się słabości. Udziela porad bezpłatnie. Ul. Srebrzyńska № 35, mieszk. 5, A. Jakubowska 8799-3.-2

Altówka koncertowa do sprzedania. Emilii 20. 8694-3s-2

Bądźcie oszczędni! Ubranie z towaru „Skóra angielska“, można nosić kilka lat, żokieć 50 k. Piotrkowska 128-13. 8874-2-1

Czytacie uważnie! Najszerszy zakres pośrednictwa na Łódź i okolice. „W. Niemierski i Ska“ Zawadzka 10, Łódź. Kupuje, sprzedaje, zamienia, wydzierżawia: majątki, folwarki, kolonie, domy, place, restauracje, sklepy, piwiarnie; lokuje kapitały, udziela pożyczek, zawiera spółki, wskazuje wolne lokale etc. 7489-12-6

Doświadczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazjum oraz świadectwa — Wiadomość: Dzielna 40 m. 1 od godz. 7-8. 154

Dziewczyzna lat 14, umiejąca czytać i pisać potrzebna na posyłki do pralni. Cegielniana 61. 8503-3-3

Do sprzedania używany szynel gimnazjum rządowego dla ucznia 15-16 lat. Pasaż-Szulca 11 m. 12. 8860-3-1

Do sprzedania gramofon koncertowy, 17 płyt za rubli 20. Widzewska 119 m. 1. 8859

Do wynajęcia zaraz różne mieszkania i sklep; ul. Żelazna nr. 7 (przy Rokicińskiej szosie) 8868

Fortepian w dobrym stanie sprzedam bardzo tanio. Pańska 4, 8. 8742-3-3

Geśli 2 zginęły, proszę zwrócić Wólczańska 70-9, za wynagrodzeniem. 8857-1

Jest do sprzedania używany, sukniem kryty obszerny kożuch (dublony), zdany dla stróż, woźniców lub konduktorów do podróżów. Wiadomość ul. Długa 83 pierwsze piętro, dom pogotowia. 8811-3.-2

Kupię motor elektryczny o sile 7 1/2, do 10 koni. Oferty w „Rozwoju“ dla „Szymy“. 339133

Kawiarnia do sprzedania z dwoma bilardami z powodu zmiany interesu na dogodnych warunkach. Bałuty, Łaglewnicka 17. 8848-2-2

Kupuje różne meble używane. Przejazd 41, Sliwka 8876-3.-1

Kredens, stół, krzesła dębowe do sprzedania. Emilii Nr. 20. 8693-s-2

Magiel do sprzedania nowy, Ul. Średnia 86. m. 57. 8826-3-2

Mam 2 place do sprzedania w dobrym punkcie. Wiadomość: Ulica Nowaka 4, u Czarneckiego 8827-3-2

Maszynę bębnową i maszynę za rub. 16 sprzedam. Ul. Zielona 3, m. 47. 8250-6s-4

Motor gazowy o sile 2 ch koni do sprzedania. Wiadomość Piotrkowska 92 w ślusarni. Tamże tokarnia poślągowa i metr 1 1/2, długa w kłerniach. 8726-3.-3

Mam zaszczyt zawiadomić szanownych klientów, że z dniem 19 października przeniosłem mój cyklodrom z ulicy Wólczańskiej (przy Zawadzkiej) na ulicę Nowa Cegielniana nr. 35. Z poważaniem P. Wutek 8835

Młoda inteligentna osoba, władająca polskim i niemieckim, poszukuje zajęcia bufetowej lub u samotnej osoby; zna się dobrze na gospodarstwie. Oferty „T. D.“ 8871

Maszyny 2 Singera, miesiąc używane, bębnowa, pierścionkowa i maszyna za 16 rubli Piotrkowska 103 m. 5. 8744202

Maszyny 2 Singera najnowsze systemu tanio sprzedam. Plac Kościelny 4, Jureczyński 8743-102

Magle do sprzedania Widzewska 117. 8798-2.-2

Meble: lampa naftowa wisząca, wanna, sprzęty domowe do sprzedania. Juliusza 42, I piętro, front. 8760-3es-3

Nauczycielka ze świadectwem rządowym poszukuje lekcyi. Wiadomość: Mikołajewska Nr. 27, mieszk. 7. 8755-3.-2

Otomany gotowe, materace, leżanki, garnitury salonowe, sprzedaje najtaniej. Rozwadowska № 14, tapicer. 8831-1

Pracownia haftów. Wyuczam haftów, znaczenia, rysunku, monogramów, kwiatów, różnych deseni, sprzedaję karczki, kwiaty i monogramy na bibułę; kurs wieczorny. Ceny niskie, Piotrkowska 118, m. 17. A. Kowalczyńska. 8885-1

Przyjmę kilku panów na mieszkanie. Wiadomość: Składowa Nr. 13, m. 15. 8697-3p-2

Prośby, sprawy karne, apelacje, kasacje, incaso protestowanych weksli. Makow, Widzewska 36, podwórza. 8869-1

Piekarskie urządzenia do sprzedania, a zarazem bufet, szafy do sklepu, tanio, byle zaraz. Ulica Katna № 34. 8792-2-2

Para ładnych koni do sprzedania. Wiadomość u stróża Dzielna-37. 8796-3.-2

Potrzebna dziewczynka od lat 14 do małego dziecka. Piotrkowska 10, lewa oficyna, pierwsze piętro. 8814-2.-2

Pokój umeblowany w pięknym mieszkaniu z wygodami zaraz do wynajęcia Juliusza 42, I-sze piętro, front. 8769-3es-3

Paryżanka poszukuje lekcyi i konwersacji języka francuskiego metodą Berlitz. Oferty „Paryżanka“. 8763-4.-3

Potrzebna nauczycielka z 4 klasowym wykształceniem Dzielna 11 m. 7. 3425-3-1

Pokój do wynajęcia dla inteligentnej pani. Mikołajewska nr. 35 m. 11. 3423-3-1

Paniękę przywołaj! przyjmę do wspólnego mieszkania, Konstancyńska 52, m. 31. 8870

Potrzebni zdolni malarze pokojowi do robót klejowych i olejnych. Widzewska 84. 8872-3-1

Przyjmę dwóch panów na mieszkanie. Targowa 56, Pralnia. 8873-2-1

Pokój do wynajęcia z całodziennym utrzymaniem. Przejazd Nr. 16, m. 26, prawa oficyna, III piętro. 8875-2.-1

Potrzebny chłopiec do stolarstwa. Zachodnia 39-14. 8879-3-1

Przyblikał się wyżeł maści bronzowej. Wiadomość Emilii 16, m. 3. 8884-2-1

Potrzebni malarze. Piotrkowska Nr. 103. 8882-2-1

Potrzebne zdolne podreżne i staniczarki. Przyjmuje też uczenie. Ulica Składowa nr. 31. Walentyna Radeck. 8853-3-1

Para koni roboczych do sprzedania, ul. Orla Nr. 25, tamże zgłosić się może stróż nocny. 8835-3-2

Potrzebny zaraz subiekt cukierniczy. Piekarnia E. Meissner'a, Widzewska 105. 8832-3-2

Potrzebne podręczne do zycia. Orla Nr. 5, m. 25. 8839-3-2

Pokój zaraz do wynajęcia Orla Nr. 23, m. 20. 8795-3-3

Przyjmę kawalera na mieszkanie z całodziennym utrzymaniem, Łaglewnicka 29 m. 17. 8824-3-2

Piwarnia do sprzedania ul. Długa Nr. 93. 8805-3-3

Potrzebni chłopcy do zakładu ślusarskiego. Ul. Główna № 42. 8817-3-3

Potrzebni czeleadzie stolarscy na roboty meblowe, Długa 22. 8844-2-2

Potrzebne zdolne panny i uczennice do pracowni J. Kościelkiej. Zielona 23. 8836-2-2

Potrzebna paniąka na praktykę do sklepu galanteryjnego, znająca język niemiecki. Zgłaszać się: Andrzeja s. Kołodziej-ski. 8823-3-1

Pies wyżeł, maści biało-bronzowej, przyblikał się od 23 września b. r. odebrać można za wynagrodzeniem u Władysława Makowskiego, w osadzie Będków pow. brzezińskiego. 8855

Rogi jelenie 8 par w oprawie do sprzedania. Cena przystępna. Wiadomość: R. Krauze w Tomaszowie Rawskim. 8806 3. 2

Razura od 18 lat egzystująca, dobrze prosperująca z urzędzeniem z powodu zmiany fachu, jest do odstąpienia. Wiadomość: Benedykta Nr. 43, Ławkowicz. 8833-3-2

Rozprzedam za bezcen: Kredens, stół, krzesła, szafę, otomanę, bielizniarkę, umywalkę, łóżka, materace, tremo, biurko, fotel, ekran, zegar, lampy, gramofon. Zachodnia 29, m. 7A. 8878-1

Sklep spożywczy do sprzedania Ul. Wysoka № 13. 8819-33

Sklep kolonialny zaraz do sprzedania z powodu wyjazdu, w Łodzi, ul. Długa 123. 883-2-1

Student handlowiec (Gimnazjum filologiczne) poszukuje pokoju lub obiadów za korespondencyjnie. Specjalność matematyka, przedmioty handlowe. Oferty „Rozwój“ - „Szoliga“. 8802

Sklep do sprzedania kolonialny spożywczy, ulica Ciemna 116, obok Lutomiarskiej. 8862-3-1

Szafy dębowe do sprzedania ul. Suwalska 3 m. 1. 8861

Słusarz i blacharz młodzi dla wyspecjalizowania się mogą się zgłosić. Wysoka 22. 8859

Tanio tapicer przyjmuje obstarunki, przerabia meble, materace; odległość nie robi różnicy. Zawiadomić kartą pocztową: Lipowa 32, Ruszkowski. 8351 2 1

Zakład oczyszczania pierza pościelowego Karola Lamprechta mieszka Miłsza № 23). Zakład Pańska № 74. 6561-26s11

Zagubione dokumenty.

Antonina Bańka zagubiła paszport, wydany z gminy Dzieżkowice, pow. janowskiego. 8800-3-3

Aнна Lange zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Allarta Rousseau. 8828-3-2

Andrzej Łuczak zagubił paszport, wydany z gm. Bartochów, pow. sieradzkiego, gub. kaliskiej. 8856-3-1

Antonina Kurowska zagubiła paszport, wydany z magistratu zgierskiego. 8857-3-3

Józefa Pociennik zagubił paszport wydany z Nr. 232 z gminy Ostrów Warstk, pow. turczańskiego, gub. kaliskiej. 8825-3-2

Kaller Juliusz zagubił paszport wydany przez prezydenta m. Łodzi. 8837-3-2

Władysław Czerwinski zagubił kartę od paszportu, wydaną z gazowni miejskiej za Nr. 166. 8880-3-1

Zaginął weksel już wykupiony z banku na 100 rubli dnia 20 września 1911 r. z podpisem Małtuza Gołembowskiego, żyraud Jan Łapeta. 8866-3-1

Zaginął kwit od paszportu na imię Szczepana Ogrodniczaka, wydany z fabryki Heitrichera. 8803-3-3

Zaginął paszport, wydany z gm. Gosławice, gub. piotrkowskiej, na imię Aleksandra Kosńskiego. 8813-3-3

Zaginął paszport na imię Jana Murdza, wydany z gminy Mal-kowice, gub. radomskiej. 880433

Zaginęła karta od książeczki na imię Kazimierza Grabowskiego, wydana z fabryki Teodora Steicerta. 8849

Zaginął kwit, wydany od Singera na dowód przyjętej maszyny do reparacyi. Znalazcę uprasza się o zwrot. Przędzalnia na 56, Machnik. 7852

Zaginął paszport na imię Kazimierza Kluge, wydany z gm. Radoszewice pow. wieluńskiego, gub. kaliska. 8867-3-3

Darmo

otrzyma na garnitur ten, kto naderze naszą „Lwią skórę“ towar zagraniczny na ubrania męskie. Nabyć takowy można: Cegielniana nr. 31 m. 10. 4070

Nasiona sezonowe

cebunki kwiatowe: hiacyntów, tulipanów i w. in. sprzedaje filia składu nasion L. Jasińskiego w Łęczycy, Piotrkowska nr. 16 (w podwórzu). 4068

Mieszkanie

od 2 do 5 pokoi, 2 kachnie, podłogi posadzkowe z elektrycznym oświetleniem, z klozetami, pokojami kąpielowymi i pod różne sklepy zaraz lub od 1 stycznia 1912 roku do wynajęcia. Wiadomość St. Zarzewska 47-49 a Katza. 4062

Zaginął weksel

na 150 rubli wystawiony przez Antoniego Pasiaka na zlecenie Karola Bekiera. Zastrzega się przed nabyciem gdyż jest nieważny, oraz świadectwo na prawo zamieszkiwania w Państwie rosyjskim, wydane przez gubernatora piotrkowskiego. 4090

Do sprzedania Place

80-85 kop. lok. kw. własną księgą hipoteczną mając, w m. Łodzi położone, — pozostały szacunek po spaleniu części należności, na 8 proc. Kapno placu tych bardzo korzystne, cena ich z upływem czasu stale się zwiększa. Interesowani adresa swe złożyć w administracji „Rozwoju“ dla „G. W. K.“ 8860

Damski fryzjer

ma zaszczyt zawiadomić Szan. Klientele, że obecnie pracuje w firmie pana **Zdziarskiego** Piotrkowska 27. Z poważaniem P. Kowalski. 4092

Skład tornierów

i killosów przy ulicy Brzezińskiej nr. 5 pozostaje nadal na tem samym miejscu i zaopatrzony we wszelkie gatunki i artykuły w zakres mej branży wchodzące, z czem polecam się dalszym łaskawym względem Szanownej Klienteli. Z poważaniem S. Pryzant Brzezińska 3. 4094

Maszyna

Singera słupkowa, nowa do sprzedania. Przejazd 57 mieszkania 9. 4096

Szkola rysunkowa

Jerzego Lemana Południowa nr. 2. Rysunki (żywy model: akt i głowa). Malarstwo, modelowanie, kreślenie. Osobny oddział dla dzieci. Osobny oddział dla rzemieślników z uwzględnieniem specjalności. 4098

BOGUSŁAW HERSE

WARSZAWA, MARSZAŃKOWSKA 150.

POLECA

SKŁAD DYWANÓW

BOGATO ZAOPATRZONY W STARANNIE DOBRANY ZAPAS

DYWANÓW FRANCUSKICH
ANGIELSKICH
BELGIJSKICH
I CZESKICH

NA SZCZEGÓLNĄ UWAGĘ ZASŁUGUJE

DZIAŁ KOBIERCÓW W WSCHODNICH

WYRÓŻNIAJĄCY SIĘ NIEZRÓWNANYM DOBREM NIEBYWALE NIZKIEMI CENAMI

Bezpośrednie zakupy osobiste na dalekich rynkach wschodu, w Persyi, na Kaukazie, w Azji Środkowej i Azji Mniejszej, pozwalają ofiarować piękne te kobierce roboty ręcznej, nadzwyczaj trwałe i nie tracące na wartości w użyciu — po cenach wyjątkowo przystępnych, mogących współzawodniczyć z naśladownictwami maszynowymi.

Przykład: Partya prawdziwych dywanów perskich, ręcznej roboty po cenach następujących:

WIELKOŚĆ	3 na 4 metry	3 na 4½ metra	3¼ na 5 metrów.
CENA	Rb. 1.25	Rb. 1.50	Rb. 1.75.

Dywany cenne starożytne i nowoczesne.

FIRMA NIE POSIADA FILII W ŁODZI, NATOMIAST CHĘTNIE WYSYŁA RYSUNKI I FOTOGRAFIE, PROSZĄC JEDNOCZEŚNIE NAJUPRZEJMIJ O ZABYCZYT ODWIEDZIN.

3397

Egzystująca od roku 1890,

Pierwsza Szkoła kroju i szycia S. KRYŃSKIEJ w Łodzi, Piotrkowska № 27,

niniejszem podaje do wiadomości, iż nowy kurs się rozpoczął i codziennie od 10—1 i 3—6 zapis nowych uczenic się odbywa. Długoletnia praktyka w tym zawodzie, jako też wielka liczba uczenic daje mi możliwość, że lokal swój szkolny powiększyłam i podług ostatnich wymagań higieny urządziłam. Metoda moja jest łatwa i zrozumiała, tak, że kończące szkołę, gdzie wszystko pod moim osobistym kierunkiem się wykonywa, są w stanie jak dla siebie, tak i dla drugih skroić i wykończyć wszelkie stroje: jak suknie, bluzy, ubrania dzieciinne i t. p. podług ostatniej mody. Kończące szkołę otrzymują dyplom, a na żądanie świadectwo. W szkole znajduje się wielki wybór manekinów różnych wielkości, modeli papierowych po cenach niskich, których nie posiadam. Od 1-go października są specjalne kursy wieczorne dla klasy robotniczej, po cenach niskich.

Z poważaniem

S. Kryńska.

D^r. H. Rueger
Nawrot 16 I.
Choroby wewnętrzne.
Przyjm. 4—6 p. poł. 5028

Dr. D. HELMAN
powrócił. 3462
Choroby uszu, nosa, gardła i krtani.
Przyjmuje codziennie od 10—12 rano i od 5—7 popoł., w Niedziele od 10—12.
Mikołajewska 4. Telefon 16-00

Dr. Fr. Łukasiewicz
Staro-Zarzewska № 36,
róg Sosnowej.
Choroby żołądka i kiszki,
wewnętrzne i dziecięce.
Przyjmuje do g. 11 rano i od 3-jej do 6-jej po poł. 2209r

Dr. H. Sadkowski
Piotrkowska 120
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki).
Codziennie od 8—10 rano i od 5 do 7 po poł. Telefon 28-10. 2590

Dr. E. Sonnenberg
Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne
OGIELIŃSKA 14.
Od g. 11—1 i 4—7½ w 76r

ZĘBY sztuczne 50 kop. Plombę 35 k. Wyrwanie zęba 15 kop. Wymowanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lecznica zębów, ul. Główna № 55. 3282

Dr. med. Z. GOLC
Choroby skórne i weneryczne.
UL. MIKOŁAJEWSKA № 18.
Godz. przyjęć: od g. 9—12 i od 4½—7½ wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12½.
№ telefonu 20-60 1877

Dr. A. GROGLIK
Zachodnia 68 przy ul. Zielonej
Choroby skóry, weneryczne i dróg moczowych
Przyjmuje 8½—11½ r. i 6—8 w.; panie 5—6 wiecz.
W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474-r

Dr. med. W. Kotzin
Ulica PIOTRKOWSKA 71.
Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp. 2763r
№ telefonu 21-19.

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Dr. Stanisł. Piekarski
PIOTRKOWSKA № 115
Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1331-r

Dr. Wacław Bernard
CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH
Benedykta № 9.
9—12 r. i 4½—7½ w.) 1483

Ból głowy i migrenę
natychniast usuwa
„MIGRENO-NERVOSIN“
Bezwzględnie pewny i nieszkodliwy roślinny środek.
Są już falsyfikaty.
Włec żądać w aptekach i skl. apt. prozków wyrabianych TYLKO W PŁOCKU i z podpisem wynalazcy A. Gąseckiego na każdym. Proszek 10 kop. 2558

Dr. Maksymilian Papierny
AKUSZER i SPECYALISTA
CHOROGB KOBIECZYCH.
ulica Południowa № 23.
Telefon 16-85.
Przyjmuje do 11 rano i od 4½ do 6½ po poł. 333r

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ
(starszy) Telef. 17-14
Piotrkowska 103
Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjm. od 9½—11 r. od 6—8 pp. 1426r

Dr. med. Maisel
Staro-Zarzewska 64.
Specjalistka akuszery, choroby kobiece i dzieci. Przyjmuje: od 8—9½ i od 5—6½. Dla niezamężnych od g. 5—6 bezpłatnie. 3588

Dr. A. S. Tenenbaum
Chor. wewnętrzne i dziecięce.
(Choroby żołądka i kiszki).
Wschodnia № 49.
przyjm. od 8—9 r. 15—7p p 3642r

Dr. H. Litmanowicz
Krótka 12. 3877
CHOROBY DRÓG MOCZOWYCH (cewki, pęcherza i nerek).
Oświecenie organów moczowych.
Godz. przyjęć: od 8—10 i 4—7.

Dr. H. Szumacher
choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2.
przyjmuje od 8—10½, i od 6—8. Po poł., panie od 5—6. W niedziele i święta od 8—1 r 378r

Dr. I. Silberstrom
przeprowadził się na ul. Zawadzka № 12 Choroby skóry, włosów i weneryczne Radykalne usuwanie szpecących włosów.
Przyjmuje: od 11½—2½, p. p. i od 5½—8½ w.
Panie: 4½—5½, po poł. W niedz. do 3-jej po poł. 712r

Dr. Sołowiejczyk
choroby dzieci i wewnętrzne
Specjal. cierpienia piersiowe.
Powrócił. 2665
Andrzeja 4, telefon 18-47.
godz. przyjęć: 9—10 r. i 5—6 pp.

ZĘBY sztuczne od 75 k. Plombę od 50 k. na kauczuka, złocie—bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. Wymowanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lek.-dent. S. LIPOWSKI, Piotrkowska 92. 381r

INHALATORYUM
pod kierunkiem
D-ra Grabowskiego
przy chorobach organów oddechowych nosa i przemiany materii (specjalnie, przy skrofulozie u dzieci). Otwarte codziennie prócz niedziel i świąt od godziny 4-jej do 7-jej.
Spacerowa № 29. 2773r

Dr. Feliks Skusiewicz
Andrzeja 13.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Przyjmuje: od 9—11 r. i od 4—8 po poł. W niedziele i święta od g. 10—1 Telef. 26-26. 507—r

Dr. GUSTAW ZAND-TENENBAUMOWA
powróciła 3544
CHOROBY KOBIECE, SKORNE WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)
Ul. Wschodnia № 49.
Przyjm. od g. 10—11 i od 7—8.

SPECYALISTA
chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej
Dr. LEWKOWICZ
POWRÓCIŁ.
Przy syphilisie zastosowanie preparatu „608“.
ZACHODNIA № 33.
od 9—1 i 6—8, dla Pań od 5—6, w Niedziele 9—3. 2897

Dr. L. PRYBULSKI
CHOROBY SKORNE, WŁOSÓW, (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Ul. Południowa № 2.
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. panie od 5—6 po poł. 1420—r

Dr. Jelnicki
ul. Andrzeja 7. Tel. 170.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Godziny przyjęć: panowie od g. 9—11 r. 15—8 po poł., panie 4—5 po poł.; w niedziele i święta 8—12 r. 1463r

Dr. Jan Gaderski
Akuszerya,
choroby chirurg. i kobiece
przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł.
Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2671

Specjalista chorób włosów, skórnych (plagi i pryszczki na twarzy) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. SZMITKIND
SREDNIA № 2.
Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetycznym.
Przyjmuje od 8 do 2-jej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych
Gabinet Roentgenowski i światłolecznicy, Krótka 4 tel. 19-41
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 w.
Dla pań osobna poczekalnia. 425r

Dr. TADEUSZ BRABANDER
Piotrkowska 294.
Akuszerya i choroby kobiece
Przyjmuje od 4—7 popoł. 3974

Dr. Skalski
powrócił.
Akuszerya choroby kobiece i wewnętrzne. Przyjmuje od 3—5 po poł. ul. Rokicińska 47, telefon 18-19. 2942

Dr. Mittelstaedt
Mikołajewska 67.
Przyjm.: od 8—9½ rano i 5—6½ po poł. w niedziele i święta tylko rano od 7—10 r.

D-ka Felicya Goldberg
Mieszka obecnie 2695
ul. Piotrkowska 107.

Dr. ROSENBLATT
Choroby uszu, nosa, i gardła.
PIOTRKOWSKA Nr. 35.
Telefon 19-24.
Przyjmuje od 10—11 r. i od 5—7: w niedziele od 10—11. 2857

Dr. Hejt
Śradnia. 5 Spec. Choroby skórne, włosów, weneryczne, kosmetyka. Leczenie syphilisu salwarsanem
EHRlich-HATA 606.
Godziny przyjęć: od 8—1 po poł. i od 4—8 w. W niedziele i święta od godz. 9—2 pp. Poczekalnia dla Pań oddzielna. 535—r

Dr. L. KLACZKIN
Konstantynowska 11.
Syphilis, skóra, wener., choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

Dr. I. Lipszyc
choroby dzieci.
1897 mieszka obecnie
Piotrkowska 103, tel. 15-01
przyjm do 10 r. i od 4—5 p. p.

Przeciw kokluszowi, przykaszlu, astmie, emfizemie, katarach krtani, oskrzeli i chorobach płuc, wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy. „Kosulin“ aptekarza J. Saskiego w Brześciu Lit. Pozwolenie Rady Medycznej za № 847. Grand Prix w Hadze.—Cena flakona 1 rb. Żądać wszędzie. — W Łodzi u Spiessa. 1369—d—

ODCISKI
brodawki, zgrubiałą skórę usawa najskuteczniej znane inagrodzone Wielkim Złotym Medalem w Paryżu

ARAGO
ST. GÓRSKIEGO w Warszawie, Leszno № 12. Cena 35 i 60 kop. Żądać wszędzie. Wystrzegać się naśladowictwa. Zwracać uwagę na markę Gładyator. 2059

Zalecany przez pp. lekarzy
KEFIR B. PATZEROWEJ
Łódź, Mikołajewska 31 i 33
Dostawa do domów rano i po południu. 1680

AGATOL Najlepszy proszek 20 i 35 k. do zębów pasta 20 k. eliksir 30 i 50 k.
St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12. Odnaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów i konserwowania dziąseł. Odnacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd. Żądać wszędzie! 2607—30

Pierwsza Chrześcijańska Lecznica
chorób zębów i jamy ustnej.
Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztywne i wszelkie reperacje po cenach umiarkowanych.
Gutzmana Elixir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania w czystości jamy ustnej. — Łódź, Przejazd № 3. 2573

Lecznica
Dr. A. Steinberga
Benedykta № 3, Telefonu № 22-62.

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopedia. Mochano-terapia (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Pracownia przyrządów ortopedycznych.
Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych.
Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsanwallowa. Stosowanie prądów stałych, przerwanych i sinusoidalnych. Elektrofizja. Choroby nerwowe.
Gabinet światłolecznicy. Kąpiele światłne w gorącym ławistrzu. Kąpiele 4-komórkowe (vier-Zellen-Bad). 187r

Wiadomem jest całemu światu,

że na PIEGI, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnionego i uznanego przez powagi lekarskie

MYDŁA ks. KNEIPPA
z powyższą etykietą i napisem na każd. etyk. re-prezent. Bez tego podp.—falsyfikaty. Po 40 k. kawałek sprzedają wszystk. apt., skl. apt. i perfumerye.
Reprezentanci: M. Niedźwiedz, Warszawa, Wspólna 5. 1591

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.
Ogólnie znana lecznica
chorób zębów i jamy ustnej
 lekarza d-ty H. Pruss.

1393

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.
 Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).
 Reperacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU**.
Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Lecznicza chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Reentgenowski i Światłolecznicy

D-ty L. Falka, Z. Golca i St. Jelnickiego,
 Wólczańska № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych —
 plac za poradę 60 kop.
 Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11—12 pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano
 i od 12 1/2 do 1 1/2 po południu.
 Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie **pani Dr. Zand Tensonbaumowa**
 w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5 1/2 — 6 1/2 po południu. 1738r

CENTRALNA KLINIKA
chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACYA
 BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB
 65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACYE ZĘBÓW 50 KOP.
 Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu
 sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

Nowo otworzony magazyn gorsetów

Zachodnia nr. 72 (róg Zielonej)

„A la Sirene“

Powróciwszy z Paryża i Wiednia sprowadziłam modele
 gorsetów ostatniej mody. Gorsety wykonywam z krajo-
 wych i zagranicznych materiałów po cenach umiarkowa-
 nych. 3988—3

SKŁAD
KAPELUSZY

A. Kowarsz

Główna № 43, dawniej 33.

Przyjmuje się do fasonowania i farbowania kapelusze
 męskie, damskie i dziecięce, wykonywa się takowe podług
 najnowszych modeli. 4052

FRANCISZEK WILINSKI

Przedsiębiorca robót budowlanych
 betonów amerykańskich (chodniki, wjazdy i podwórze). Przyjmuje
 wszelkie roboty w tym zakresie. 3173-10-1
Konstantynowska № 23.

Sprzedaż Gramofonów

w dużym wyborze, jak również płyty z
 najlepszych fabryk, ceny niższe niż gdzie-
 kolwiek. Zyczącym na raty. Przyjmuje
 się wszelkie reperacje oraz przerabia
 się gramofony na pathefony. Uwaga:
 specjalista Plac Kościelny № 4. Piotr-
 kowska 103, Jurczyński. 4026

Towarzystwo Rolnicze

poszukuje placu w śródmieściu,
 z domem na kantor i stadnię.
 Oferty ustne lub piśmienne skła-
 dać w kantorze Towarzystwa
 Łódź, Widzewska № 50. 4022

Do wdzierżawienia

ogród owocowy i warzywny oko-
 ło 4 mórg, ogrodzony, ziemia
 wyborna blisko stacji kalskiej.
 Szczegóły u Nielabowicza, Ewan-
 gelicka 9. 3994—3—1

Wygoda dla stolarzy

Kielsztosy meblowe i budowlane,
 forniry różnego rodzaju drzewa,
 oraz okucie meblowe. Sprzedaję
 po cenach umiarkowanych. Ulica
 Dzielna № 7 w podwórzu i Zgier-
 ska 24. 4046

Towarzystwo Akcyjne

Rzeźni Miejskich w Rosyi

WARSZAWA, Krakowskie Przedmieście № 5.
 ŁÓDŹ, Rzeźnia Miejska.

poleca: 1) włosień tapicerski, 2) krew saszoną, 3) mączkę
 mięsną, 4) kupuje i sprzedaje skóry surowe, mo-
 kre i suche. 2150-20

Warszawska Konkurencyja

Wielki Podarek Sezonowy

w Magazynie obuwia u **J. Gottlieba**, Łódź, Zielona 5.

Z wdzięczności — Klienteli.

Każdy Klient zostaje sfotografowany i dostaje 2 fotografie
 ślicznie wykonane **DARMO!**

Przy nadchodzącym sezonie zaopatrzę magazyn mój
 w wielki wybór różnego obuwia po następujących cenach:

Lakierowane buty	8.00	Damskie buciki lakier.	5.00
Szagrynowe	7.00	„ „ gemz.	4.50
Chrom z gemzą	7.50	„ „ chrom.	4.00
Kamasze męsk. lakier.	5.25	„ „ hamb.	3.50
„ „ gemz.	5.00	Pantofle lakier. sznur.	3.50
„ „ chrom.	4.75	„ kaloszkówki	3.00
Hamburskie	4.25	„ gemzowe	3.30

oraz wielki wybór kolorowego obuwia i dziecięcego po
 tanich cenach.

Polecam się łaskawej pamięci. Z szacunkiem

3028 **J. Gottlieb, Zielona 5.**

Zjednoczone Fabryki

Wyrobów Ogniotrwałych

dawniej **C. KULMIZ**

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: **Saarau** pod Wrocławiem, założona w r. 1850.
 Oddziały fabryk: **Markt-Redwitz** w Bawaryi i **Halbstadt**
 (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Dinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i Burki.

Roczna reprodukcya około 120 milionów kgr. formowanych
 przedmiotów. — Robotników obecnie około 1500.

REPREZENTANT na Łódź i okolice:

B. Łoziński, Łódź—Pasaż Szulca 3,
 Telefon 547. 2905r30

500 pudów wyborowego miodu,

ze znanych pasiek **J. Krzesimowskiego**
 sprzedam **hurtowo lub detalicznie.** 3249

Wacław Kondracki, Karola 18, tel. 25-82.

Na Raty

1 rb. tygodniowo, albo 3 rb. miesięcznie

Sprzedaje: Gramofony, Płyty, Skrzypce,
 Mandoliny, Gitary, Harmonie i inne instra-
 menty muzyczne **po cenach niskich.** 9163

M. L. Z. M. S. K.,
 ul. Piotrkowska 284, róg Górnego Rynku.

Zimowe zapasy węgla są zbyteczne!

Ulegając wielu życzeniom, dostarczać będziemy przez całą zimę w abonamencie

brykiety i podpałki

raz w tygodniu—wprost do kuchni—począwszy od 100 brykiet—po zwykłej stałej cenie.

Skład węgla i drzewa p. f. **„DRZEWO”**

Przejazd 21 i 80a. — Tel. 17-09 i 28-60. 2707

„Ćmielów”

Fabryczny Skład Porcelany
Piotrkowska 31.

POSIADA NA SKŁADZIE:

500 Serwisów porcelanowych na 12 osób od **rb. 30.—**

1000 Garniturów porcelanowych do kawy na 12 osób od **rb. 4.80**

500 Garniturów na umywalnie, nowe fasony od **rb. 4.50**

Szkló stołowe i kryształ: St. LOUIS Van St. LAMBERT

Garnitury do wódki, likieru i piwa. Przybory na toaletę.

Biusty, figury, akwarya, patery ścienne i t. p. przedmioty.

Zarząd Łódzkiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności

ma zaszczyt zawiadomić p.p. członków powierzonej mu instytucji, że 10 (23) października r. b. o godzinie 5 po poł. odbędzie się w sali Łódz. Tow. Kred. przy ul. Średniej № 19.

zwyczajne ogólne zebranie członków Towarzystwa

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Sprawozdanie komisji rewizyjnej; 2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za rok 1910; 3. Budżet dochodu i rozchodu za rok 1911; 4. Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących na mocy § 18 ustawy. Ustępują według starszeństwa p.p. Karol Klukow, C. Eisenbraun T. Steigert, Rud. Ziegler, Kandydat O. Bernhardt; 5. Wybór członków komisji rewizyjnej na miejsce ustępujących p.p. Oskara Zieglera i Gustawa Klukowa; 6. Określenie wysokości sumy, pozostającej do dyspozycji Prezesa Towarzystwa, stosownie do § 24 ustawy; 7. Wniosek Zarządu o wybranie na członków honorowych pani D. Leonhard i panów F. Watke i K. Klukowa; 8. Wnioski obecnych członków.

UWAGA. Uprasza się p.p. członków o łaskawe okazywanie kart zaproszeń przy podpisywaniu listy przybyłych na zebranie.

Zarząd.

3565

Skład naszej

merceryzowanej bawełny

dla pończoch, trykotaży, fantazyjnych i tkackich artykułów znajduje się u firmy

L. Scholle i S^{ka}

Piotrkowska № 99

I są nasze bawełny we wszelkich kolorach i grubościach do nabycia u wyżej wymienionej firmy.

Fischer i S-ka, Warszawa.

5271

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEF NY”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 23.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Grantowna nauka pasowania, mierzenia i apinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzamina w Cechu uczennice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. **Na miejscu duży wybór manekinów.**

Przyjmuje się obstalunki podług zdjętej miary. Zamiejscowym wysyła się za zaliczeniem pocztowym. 3456r

Najtańsze i najpiękniejsze oświetlenie lampy naftowo-żarowe „LUX”

dla oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego placów, fabryk, kantorów, wystaw sklepowych i t. p.

Reperacja lamp, prymusów, maszynek „Lux”, spirytusowych i t. p.

Piece gazowe

Piece gazowe kąpielowe

Kuchenki gazowe.

3818

Reprezentant inż. **Cz. Gorski.**
Juliusza 37.

Skład FUTER

Sprzedaż hurtowa i detaliczna

M. MILAKOWSKI

Piotrkowska № 16, m. 13

Poleca na zimowy sezon duży wybór różnych futer: ROSYJSKIE, SYBERYJSKIE i AMERYKAŃSKIE, a także różne damskie KOŁNIERZE, MUFFKI, LAKIETY i FUTRA. Wszystko po tanich cenach. Przyjmuje także różne obstalunki. 3936

Tania biblioteka

PUBLICZNA

Tow. „Wiedza”, Rozwadowska № 15

otwarta jest w dni powszednie od godz. 6—8 wiecz., w niedziele i święta od 1—3 po poł. Książki wypożycza się bez zastawu za opłatą 5 kop. miesięcznie. Księgozbiór liczy 5,000 tomów. 2867

Skład win

1835

M. D. OKOJEW

~~~~~ Dzielna № 11 ~~~~~

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem!!!

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomaganie

ten powinien pić **Wino żołądkowe № 7**, zatwierdzone przez rząd za Nr. 3478. Wino żołądkowe, zastowane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy chorobach żołądka, wykazało znakomite rezultaty, co stwierdza świadectwo, wydane przez starszego lekarza szpitala Czerwonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowane. Wina żołądkowe № 7 w żadnych innych składach niema jak tylko w składzie win M. D. OKOJEW, Dzielna № 11. OLIVA do lampek 20 kop. funt. KNOTKI bezpłatnie.

PLACE

przy ulicy Senatorskiej od Widzewskiej na nowej przedłużonej ulicy Senatorskiej łącząc z Łęczycką i Rawską są na dobrych warunkach do sprzedania. Wiadomość w składzie drzewa p. Maksa Jakubowicza ul. Pańska № 92. 2793

„ODEON”

Sobota, niedziela i poniedziałek dnia 21, 22 i 23 października 1911 roku

Zmiana programu: Wybitne obrazy: Zmiana programu:

TRISTAN I IZOLDA

Sredniowieczna legenda w 2-ch częściach.

Przez słomkę — komiczny.

Skapstwo — komedia i wiele innych.

3405

Bilans na 1 października 1911 r. Łódzkiego Towarzystwa Wzajemn. Kredytu (Piotrkowska 43), istniejącego od roku 1898.

A K T Y W A:		Rub.	Kop.
Kasa		165,614	68
Rachunki bieżące w Bankach		563,992	02
10% wniosek członkowski w Centralnym Banku T. W. Kr.		500	—
Papiery publiczne		513,292	96
Skup weksli, opatrzonych najmniej 2-ma podpisami		8,041,341	82
Weksle protestowane		89,794	36
Skup papierów publicznych wylosowanych i kuponów		5,408	55
Rachunki specjalne członków, zabezpieczone		545,348	28
Korespondenci		851,207	31
Koszta urzędzenia		4,479	67
Wydatki zwrotne		23,604	34
Koszta handlowe		77,504	94
Procenta i prowizya zapłacone		291,875	—
Zaliczenia na dokumenta, przyjęte do realizacji		208,159	49
Podatek przemysłowy (pod. % z zysku)		14,191	07
		11,386,309	49
P A S S Y W A:			
Kapitał obrotowy: 10% wnioski 1633 członków z odpowiedzialnością na Rb. 8,628,000.—		862,800	—
Kapitał zapasowy		109,341	86
Fundusz rezerwy członków		125,015	68
Kasa przezorności i pomocy pracowników w Towarzystwie		37,907	71
Wkłady		5,421,711	16
Redyskonto skupionych weksli		2,558,250	81
Rachunki specjalne Towarzystwa zabezp. weksl. i pap. %		203,860	64
Korespondenci		1,166,798	15
Procenta niepodniesione od wkładów		57,468	42
Wnioski członkowskie, podlegające wydaniu		517	—
Dywidenda i procenta niepodniesione od wniosk. czl. i fund. rez.		14,388	45
Podatki państwowe		493	79
Sumy przechodnie		203,101	21
Procenta, przypadające na rok następny		21,500	—
Procenta pobrane i różne zyski		586,808	76
Zwrot należności, odpisanych na straty		16,345	85
		11,386,309	49
Weksl. do inkasa	Rb. 677,107.40		
Depozytów do przechowania	1,116,069.29		

1838

Kropla wody

widziana przez mikroskop.

Kropla płynu, wydobytego z płuc suchotnika nazajutrz po śmierci tegoż, zawierała mikroby odtworzone na rysunku niżej zamieszczonym.

Kapsułki dziegciowe GUYOTA

zabijają w zarodku te mikroby.

Upływa 30 lat od czasu, gdy Guyot, znany w Paryżu farmaceuta, wynalazł sposób przygotowywania dziegciu w postaci małych okrągłych kapsułek. Dzięki temu wynalazkowi, można otrzymać obecnie w każdej aptece kapsułki dziegciowe Guyota.

Zażywanie kapsułek dziegciowych Guyota po 2—3 po każdym jedzeniu, wystarcza do wyleczenia w krótkim czasie najporeczyszego kataru i najbardziej zadawnionego bronchitu. Zdarzały się nawet wypadki leczenia zdeklarowanej gruźlicy, dziegieć bowiem wstrzymuje rozkład płac przez tuberkuly, zabijając szkodliwe mikroby, stanowiące przyczynę tego rozkładu. Jest to bardzo proste i wytłumaczone. Najłżejszy katar, o ile będzie zaniedbany, może przejść w bronchitis.

Dlatego też najlepiej walczyć z chorobą w samym jej zarodku, zażywając kapsułki Guyota, zawierające dziegieć, otrzymany ze specjalnego gatunku sosny, morskiej, która rośnie w Norwegii. Kapsułki te przygotowują się podług przepisu samego wynalazcy Guyota, czem tłumaczy się ta okoliczność, że tylko te kapsułki są skuteczne, wszelkie zaś podrabiania są bezwartościowe. Kapsułki Guyota są okrągłe, wielkości grochu, dają się łykać z łatwością z odrobiną wody. Są do nabycia we wszystkich lepszych aptekach. Zachwalany w sprzedaży ten lub inny produkt, zamiast prawdziwych kapsułek dziegciowych Guyota, należy we własnym interesie odrzucać.

Żądajcie stanowczo, aby wam dano prawdziwe kapsułki Guyota. Ażeby uchronić się od wszelkich pomyłek, prosimy zwracać uwagę na etykietę na flakonie. Na prawdziwych kapsułkach Guyota znajduje się napis wynalazcy Guyot grabem i tłustem pismem oraz podpis tegoż w trzech kolorach: fioletowy, zielony i różowy na akos etykiety, również adres laboratorium: Dom Handlowy L. Frère 19, rue Jacob, Paryż.

Prócz tego należy pamiętać, że prawdziwe kapsułki Guyota nie są czarne, przeciwnie zaś nadzwyczaj białe i na każdej kapsułce odtworzony podpis „GUYOT”. Cena kapsułek Guyot 1 rb. 25 kop. za flakon.

Kuracja kapsułkami Guyot wynosi mniej, niż 10 kopiejek dziennie, a wyzdrowienie zapewnione.

P. S. Osoby, które nie mogłyby łykać kapsułek, mogą je zastąpić Smolą Guyota w stanie płynnym, biorąc to lekarstwo w szklance wody, lub innego płynu do picia, którego wleją zawartość jednej łyżeczki od kawy; skutek zbawienny tego środka będzie ten sam jak zażywanie kapsułek i uzdrowienie nastąpi niezawodnie.

Cena płynnego dziegciu GUYOT 1 rb. 10 k. za flakon.

Sprzedaż w składzie, Dom Handlowy L. Frère, № 19, ulica Jacob, w Paryżu i we wszystkich lepszych aptekach całego świata.

Składy w Warszawie: Karpiński, Elektoralna 35, Władysław Hoffman i S-ka, ul. Zielna 46, Ludwik Spiess i Syn; Towarzystwo akcyjne Henryk Welt, Przejazd 5.

Do nabycia we wszystkich większych aptekach i składach aptecznych. Skład główny: Apteka Karpińskiego, Elektoralna № 35 w Warszawie. 3405

OKRYCIA, KOSTYUMY, SUKNIE

PIĘKNIE WYKONYWA

Pracownia Stanisławy

Krój dobry, robota solidna. 3419

Gra o mistrzostwo w piłkę nożną

W niedzielę dnia 22 października o godz. 9 1/2 rano.

T. M. R. T. Widzew. — „Kraft”.

na placu sportowym ul. Targowa 87/89 po południa o g. 2 1/2

„Newcastle” — „Union”

na placu sportowym ulica Targowa 87/89. 4085

3 motory naftowe

są do sprzedania, używane, angielskie na 6 koni. 3 konie i 2 konie, w dobrym stanie wiadomość: ul. Główna № 18 m. 25. 4058

Zakład dla spajania wszelkich metali za pomocą tlenu

Sz. Zysman, mechanik

Cegielniana 34 róg Piotrkowskiej. 3842

Miodu świeżego

25 pudów mam do sprzedania w całości lub częściowo w 2-ch beczkach, po cenie umiarkowanej. Oferty „Rozwój” pod „Miód”. 4060

Zdolne

cwirnerki i kreicerki są potrzebne, Elias Trilling, Miłsza 53. 4054

Ważno dla gospodyń.

Która z gospodyń chce mieć doskonale wypieczone ciasto, niech używa proszku do pieczenia Engla. Proszek do pieczenia Engla podejmuje ciasto lepiej jak drożdże i zupełnie nie szkodzi dla organizmu. Sprzedaż w paczkach po 5 i 10 kop. Proszek Engla, Cukier waniliowy, jak również proszek puddingowy można dostać we wszystkich składach aptecznych i sklepach kolonialnych.

Wyroby firmy Engel i Co Riga

Jeneralna reprezentacja na Królestwo Polskie

M. I. Hiller,

Łódź, Piotrkowska 93. 3432

Telef. № 18-49. 3432

Sklep z obuwem,

całe urządzenie warsztatowe, przy stacji kolejowej, z powodu słabości sprzedam. Oferty „Rozwój” dla „katolika”. 4072

Franciszek GLUGLA

Łódź, Południowa 28. Tel. 817

właściciel największej łódzkiej elektrycznej

Fabryka palona kawy „TRYUMF”

poleca pp. kupcom, handlującym i cakiernikom znane ze swej dobroci palone kawy we wszelkich gatunkach i cenach.

Dla nerwowych i chorych na serce, nie wyłączając dzieci, polecam wyborne kawy bez kofeiny w oryginalnym własnym opakowaniu. — Chemiczne Laboratorium D-ra AUFRECHTA w Berlinie kontroluje zawartość kofeiny w kawach „TRYUMF”.

Kawy moje odznaczono na wystawie wszechświatowej w Rzymie najwyższą nagrodą „Grand Prix” i wielkim medalem złotym. Na wystawie rosyjskiej w Milerowie wielkim medalem złotym. 1521

Drzewa owocowe.

Agrestowe i pożeczkowe w najlepszych krajowych i zagranicznych gatunkach wysokie i niskie, sprzedają tania szkółki „Romanów”, Rada Pabianicka. 4083

Place do sprzedania

przy ulicy Kopernika i Rokicińskiej, dawniej Widzew. Wiadomość a Fr. Babasa, Rokicińska Nr. 141. 4076

Dziś, jutro załować będzie każdy,
i pojutrze kto nie pośpieszy do

„The Bio-Express”

by zobaczyć
gwóźdź sezonu!

Zielona 2

3437

„Pieśni z katorgi”

Tragedya
życiowa pod-
ług notatek
Doroszewicza.

Z dniem 1 listopada 1911 r. cena
za 1 hektolitr koks w sprzedaży deta-
licznej w gazowni przy ul. Targowej
№ 34 wynosić będzie

90 kop.

3367

Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi.

Do wynajęcia zaraz

lub od 1-go Stycznia stajnia na parę koni, wozownia i 2
pokoje. Wiadomość: Sosnowa 19. 4032

Anna Laferska, powróciła

i prowadzi nadal swoją dyplomowaną Pracownię Gorse-
tów pod swoim osobistym kierunkiem. Konstanyńska № 10.
Poleca wszelkie roboty w zakres gorseciarstwa wcho-
dzące, a także wielki wybór gotowych. Modele i zurnale pa-
ryskie co miesiąc świeże. 3896

Politechniczne Kursy

Piotrkowska № 84.

Otwarte i czynne są wydziały: Elektrotechniczny i Budowlany.
Zajęcia od 9—2^{1/2}.

Wieczorowy kurs handlowo-przemysłowy z obszernym
programem będzie otwarty dnia 20 października.

Bliższych informacji udziela kancelarya kursów codziennie od
godz. 4-ej do 6-ej. 3976

Skład fortepianów, pianin, płyt i
gramofonów, Chodkowskiego, Mi-
kołajewska 25, I piętro. Poleca
tanie za gotówkę i na raty in-
strumenty: Fibigera, Muhlhoffa,
Bürgla, Kewitscha, Bettinga, Men-
tzla, Knausa. Strojenie, przewóz.
Zakład reparaacyjny. Telef. 2455
4000—3—1

SKLEP

galanteryjny w dobrym punkcie z
wyrobioną stałą klientelą, jest do
sprzedania. Wiadomość: ul. Ro-
kicińska 61. 4026—3—1

Hygieniczno-chemiczna pralnia
bielizny Józefa Papuzińskiego
ulica Włodowska 119, wykonywa
wszelkie zlecenia, jako to: pra-
nie, prasowanie, przyjmowanie
również pranej bielizny do pra-
sowania. — Ceny umiarkowane.
3990—33-1

SKLEP

w dobrym punkcie jest zaraz lub
od 1-go listopada do sprzedania.
Wiadomość: Ulica Mikołajewska
№ 48. 8758

Poszukuje się

czterech pokoi od frontu bliżej
środku miasta. Wiadomość: Mi-
kołajewska 93 u doktora. 4048

W szkole koedukacyjnej W. PIECHOCKIEGO

Piaseczna 14 (przy Rzgowskiej).

został utworzony specjalny komplet, grantownie przygotowujący do
szkół handlowych, przemysłowej i gimnazjum. Od wakacji w w. b.
ze szkoły W. Piechockiego zostało przyjętych do szkół handlo-
wych (z prawami) 6 chłopców, do gimnazjum (z prawami) 1 chłopiec,
do żeńskiego gimnazjum 1 dziewczynka. Szkoła ze względu na hy-
gienicznych znajduje się poza miastem, do nauki pogładowej szkoła
posiada mnóstwo okazów. Do szkoły przyjmowane są dzieci wszyst-
kich wyznań. 3366

Nowy, nieużywany

3387

kocioł parowy

o 100 metrach kwadr powierzchni ogrzewalnej natychmiast
w Warszawie do sprzedania. Reflektanci zechcą się zwró-
cić pod „I. N. 15960” do Radolfa Mosse, Berlin S. W. 19.

Do sprzedania

KARTOFLE

po 2 rb. 20 kop. korzec, Pańska 33, przy Zielonym Ryn-
ku, A. Kordas. 4046

Zagubiono

dzisiaj na ul. Zakątnej w pobliżu ulicy Andrzeja

plan budowy.

Laskawego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem do
kantor Zielona 16, Ad. Schmidt. 4078

Kto chce zaopatrzyć się w dobry a niedrogi towar, niechaj śpieszy na

WYPRZEDAŻ

do magazynu galanteryjnego **A. SPODENKIEWICZA** Konstanyńska 26.

Bielizna trykotowa.

Koszulki wełniane pr. Egera	od 1.50
Kalesony wełniane „ „	„ 1.65
Koszulki półwełniane	„ 1.30
Kalesony półwełniane	„ 1.35
Koszulki wełniane kolorowe	„ 1.95
Kalesony wełniane kolorowe	„ 2.10

Wyroby pończosznice.

Pończoszki dzieciinne czarne od	od 15 k.
Pończoszki dzieciinne kolorowe	„ 25 k.
Pończoszki dzieciinne wełniane kolorowe	„ 35 k.
Pończochy damskie czarne	„ 25 k.
Pończochy damskie kolorowe	„ 35 k.
Pończochy damskie ażurowe	„ 40 k.
Pończochy damskie wełniane kolorowe	„ 60 k.
Pończochy grube z wielbłądziej wełny	„ 1.50
Skarpetki bawełniane kolorowe	po 15 k.
Skarpetki fildekosowe kolorowe	„ 23 k.
Skarpetki wełniane kolorowe	od 35 k.
Nakolanki wełniane	„ 1.20
Getry z wielbłądziej wełny	„ 1.80

Rękawiczki.

Dziecinne trykotowe	od 15 k.
Dziecinne włóczkowe	„ 25 k.
Damskie trykotowe w różnych kolorach	„ 20 k.
Damskie włóczkowe	„ 35 k.
Damskie ażurowe w różnych długościach	„ 40 k.
Męskie trykotowe wełniane	„ 40 k.
Męskie włóczkowe	„ 50 k.

Wyroby włóczkowe ręcznej roboty.

Sukienki dzieciinne w różnych kolorach	od 1.80
Serdaki dzieciinne „ „	„ 1.35
Haleczki dzieciinne ze stanikami	„ 1.25
Halki panieńskie	„ 2.70
Halki damskie	„ 3.90

Wyroby wełniane wiązane.

Sukienki dzieciinne	od 1.75
Żakieciki dzieciinne	„ 1.25
Żakiety panieńskie	„ 4.00
Żakiety damskie	„ 5.25
Halki damskie	„ 3.60
Bluzki damskie	„ 3.60

Swytry i ubranka dla chłopców.

Swytry wełniane w różnych kolorach	od 1.20
Swytry znanej marki („Küblera“)	„ 2.00
Spodeńki ze stanikami	„ 1.65
Garniturki (swyterspodeńki i czapeczka)	„ 3.05

Bielizna wiązana wełniana.

Majteczki dzieciinne do przypinania	od 95 k.
Majteczki dzieciinne ze stanikami	„ 1.90
Staniki damskie z rękawami	„ 1.90
Staniki damskie bez rękawów	„ 1.60
Koszulki męskie	„ 3.50
Kalesony męskie	„ 3.40
Kalesony damskie „reform“	„ 3.50

Bielizna biała.

Koszule z angielskimi gorsami	od 1.95
Koszule nocne	„ 1.25
Kalesony dymowe	„ 1.10
Koszule damskie	„ 1.05
Kalesony damskie	„ 1.20
Koszulki dzieciinne	„ 45 k.
Kalesony dzieciinne	„ 45 k.

Bielizna kolorowa.

Koszule z zefirowymi gorsami	od 1.60
Koszule z wykładanymi kołnierzami	„ 1.60
Koszule z pikowymi gorsami	po 2.25
Półkoszulki kolorowe zefirowe	„ 23 k.
Mankiety kolorowe zefirowe	„ 30 k.

Bielizna drobna.

Mankiety męskie I gat.	od 30—35 k.
Kołnierze stojące	po 22 k.
Kołnierze stojąco-wykładane	„ 27 k.

Czapeczki i kapturki.

Czapeczki włóczkowe damskie	od 65 k.
Czapeczki dzieciinne trykotowe	„ 50 k.
Kapturki włóczkowe	„ 50 k.
Kapturki trykotowe	„ 50 k.
Kapturki pluszowe	„ 1.60

Chustki.

Wełniane damskie rozmiar duży	od 2.25
Jedwabne męskie	„ 1.50
Kieszonkowe męskie kolorowe	po 26 k.
Kieszonkowe damskie kolorowe	od 10 k.

UWAGA. Z towarów nienależących do wyprzedaży ustępuje się 10% rabatu.

3433